

HAFTALIK POLİTİK GAZETE

KIVILCIM

DÜŞÜNCE VE DAVRANIŞ BİRBİRİNDEN AYRILMAZ.

YIL : 1 — SAYI : 2 — 11 MART 1974 PAZARTESİ Fiyatı : 100 Kuruş

Proletaryaya Partisi

Nedir ?

Hikmet Kıvılcımlı

Türkiye'de bir Proletaryaya Partisi için ardarda duyurular ve çağrılar yapılıyor. Birçok arkadaşlar Proletaryaya Partisi'nin ne olduğunu veya ne olabileceğini kendi kendilerine ve herkese, bu ara bize de soruyorlar.

1 — PROLETARYA PARTİSİ PROBLEMİ

Bu ve benzeri sorulara sık sık karşılıklar verildi, açıklamalar yapıldı. Yapılıyor, yapılacak. Burada, bir yol daha kısa bir prensip aydınlatması yapmaya çalışalım.

Proletaryaya Partisi nedir Dünyada ve bizde bir veya birçok adıyla sanyıla işçi Partileri oldu, oluyor, olacak. Bunlar Proletaryaya Partisi midirler? Değil midirler? Proletaryaya Partisi iseler, nasıldılar? Değilseler, neden değildiler? Bu soruların kısaca karşılıkları bulunmalı, verilmelidir. Ayrıntılar içinde boğul-

banlık çağında bile: Köle adlı, babahan yanına ya-naşmış çalışan insan tipleri belirmiştir.

Ne Tarih öncesinin aile çocuğu yerine geçen insan-cil kölesi, ne Uygurluğun hayvandan better şartlar altına soktuğu, bir aygıt, cansız âlet gibi kullandığı, isteyince kıldığı, öldürdüğü insanlıktan çıkarılmış kölesi: işçi değildir. Köle-nin bütünü (bedeni ve ruhu) hep birden pazarda alınıp satılır ve ebediyen sahibinin malı olur.

Ortaçağın Lonca ustaları yanında çalıştırılıp sömürülen Kalfalar ve Çıraklar, Köle gibi parayla alınıp satılmasalar bile ömürleri boyu ustalarının ve lonca-larının tüm yaşantılarıyla yetkisi ve kontrolü altında bulunurlar. İşçi, ne «Usta»-sına veya «Patron»'una ne herhangi bir Lonca'ya öyle, bir bitkinin köküne bağlı kaldığı gibi yapışık ve

sacak aracı yoktur; hem Kapitalistten (veya Lonca'lardan) «hür»dür, yani kimsenin ve hiç bir şeyin Kölesi değildir. Kulu da. «Kapıkulu» da değildir. Pazarda ne bedenini, ne ruhunu hiç bir vakit satmaz. Yalnız, belli bir süre için, belirli bir ücret (gündelik) karşılığı olarak iş-gücünü satar.

Bu bakımdan Proletaryaya Partisine ilkçağ Köle-lerinin, ne Ortaçağ Kul'larının, ne «kullukta kusur etmeyen»: «Usta»ların, «Kalfa»ların, «Çırak»ların Partisi olamaz. O çeşit Antika Kul-Köle'liklerin türlü izlerini ruhlarında, hat-ta kimi bedenlerinde taşıyan: Esnaf, Köylü, Aydın ve benzeri sınıf Küçükburjuva'nın Partisi de hiç olamaz.

Türkiye gibi geri ülkelerde bu karakteristik üzerinde ne denli çok durulsa azdır. Ve pratik Parti ça-

bir ayırt yaratmaktır. En altta Araçadan «Ameliye», yahut Rumca «İrgat» denilen Toprak işçileri, sonra köyden yeni gelmiş Frenkçe «manövr» denilen kaba elişçileri, «kara ameller», daha yetişkin işçiler, orta işçiler, okuryazar işçiler, okumaz yazmaz işçiler, uzman işçiler, usta işçiler çırak, kalfa işçiler, ustabaşı işçiler, sendikacı işçiler, sendikacı işçiler, sendikacı işçiler, ve ilh., ve ilh..

İşçi sınıfı: bütün o zümrelerin topunu birden içine alır. Proletaryaya Partisi: bütünü ile işçi sınıfının en genel, en ileri, en sağlıklı eğilimlerinin teorisi ve pratiğini temsil eden örgüttür. İşçi zümrelerinden herhangi birinin veya ikisinin kendi özel eğilimleri-göre kurup güdeceği bir Parti, «İşçi» adını taşısa bile, İşçi Sınıfı Partisi olamaz. İşçi sınıfı bütünü'n-

imtiyazlı, «aristokrat» işçilerdi. Sonra hepsi «seçme» Küçükburjuva, hatta dekadant Aristokrat kalıntısı veya hayranı Aydınlar TIP mekanizması içine yabancı cisim gibi sokuldu-lar.

Bu ikisi birbirinden daha şahbaz zümrelerin melezi örgütü, ister istemez: İşçi Sınıfı içinde burjuvazinin sözcülüğü» rolünü rahat buldular. Onların ilk işleri İşçi Sınıfının bütünü ile de, mücadelesi ile de Tarihi ile de çatışmak oldu, ve kopuşmak oldu. Modern İşçi Sınıfına karşıtlıklarını «Sosyalist» sözcükleriyle ne denli süsleyip örtbas etmek isteseler, içlerinin içlerinde yatan Antikalık (Küçük burjuva eğilimi), Kapıkulu ruhlarını yer yer sırtıttırdı. Polis komplekslerini, Felsefelerinin «Amentü»sü yapmaktan bir türlü yakalarını kurtaramadılar.

İşçi Sınıfının Tarihcil Görevi

Dr. Hikmet KIVILCIMLI

Sevgili işçi kardeşlerimiz;

Hangi cehennemde nasıl yakıldığımızı siz herkesten iyi biliyorsunuz. Ne zaman kanunca ve insanca hak aramaya kalksanız önünüzde kimler çıkıyor? Besbelli. Önce patronun her zamanki bekçi köpekleri sizi ürkütmeye çalışıyorlar.

O sökmedimi, patron, sizin, bizim içimizden yüzde bir - iki zayıf ruhlular, zayıf yürekli, zayıf vicdanlı toy cahil biçare işçi arkadaşı kandırıyor. O kandırılmış beş on satılık kul köleyi silahlandırıyor; paralı asker gibi üzerimize sürüyor.

Bu üç - beş kuruş bahşiş almak, yahut işinde kayırlamak, işinden atılmamak için kendi öz kardeşinden yakın olan işçi kardeşleri üzerine tabancalarla, bıçaklarla saldırtılan zavallılar çoğu hain oldukları için korkak çıkıyorlar. Sizin silahsız, kendilerinin silahlı olmaları bile yetmiyor. Elbirliği etmiş yüzlerce, binlerce işçi kardeşimiz önünde o ciğerlerini beş paraya patron alçağına satmışlar bozuluyorlar.

O zaman, işverenin karakolda, yahut müdüriyette peylediği bir - iki kanun çiğner, yahut rüşvetçi devlet silahlı güç amiri kışkırtılıyor. Gizli yollardan işçiler düşman gösterilerek çağrılıyor. Onlar, hakkını arıyan çalışkan işçi yurttaşın suç olduğunu biliyorlar. Kendilerini cezadan kurtarmak için: o beş - on işçi hainini önlerinden iterek yedeklerine alıyorlar. Hep birden namuslu çalışkanlara can düşmanı gibi saldırıyorlar.

Nerde fabrika, işyeri varsa, hergün, her saat işlenen bu cinayetler, büyük şehirlerin dışındaki ıssız işçi semtlerinde, kanunun göremiyecğini umdukları sapa kırlarda, vahşi yerlerde geçiyor. Ama sizin gözleriniz önünde haksız saldırının bir noktası bile gizli kalmıyor. Her an kurşunlanan, bıçaklanan biz işçileriz.

Ne işyerinde rahat bir soluk alabiliyoruz, ne evimizde çocuklarımızla emniyette yaşayabiliyoruz. Son zamanlar, artık işçi olmak, dağ başında eşkiya eline esir düşmekten bin kat beter oldu. Nedir bu başımıza gelenler? İşçi olduysak günaha mı girdik? Ne istiyorlar kan ter dökerek geceli gündüzlü çalışanlardan?

Boyuna emeğimizle patrona 10 değer yaratıyoruz. Patron bize 3 değerlik bir gündelik vermiyor. Üstelik bin hakaret, baskı yetmiyor. Aylıklı askerlerle kurşun, dipçik yağdırılarak, hürriyetimize, hayatımıza kastediliyor. Neden işçiye dağdaki hayduttan daha kötü gözle bakılıyor?

Sevgili işçi kardeşlerim. Bu başımıza gelenlere, dünyanın her yerinde «Sosyal Sınıflar Savaşı» denir. Biz işçiler her yerde, barışçıl yoldan en basit insanlık hakkımızı arıyoruz. İşverenler, hemen bekçi köpeklerini, külhanbeylerini aylıklı askerlerini açıktan açığa silahlandırıyorlar. Biz işçilere karşı tabancalı, tüfekli hançeri Sınıflar Savaşı kışkırtıyorlar.

Demek biz istesek de, istemesek de, işveren sınıfı işçilere karşı

mamak için alfabetik ger-
çekleri anarak yürüelim.

2 — PROLETARYA SÖZÜĞÜNÜN

3 ANLAMI

Proletarya Partisi deyi-
mi içinde 2 sözcük var.

Önce Proletarya nedir?
Tam karşılığı Modern İşçi
Sınıfı demektir. Parti söz-
cüğünü sonraya bırakı-
lım. Demek Proletarya söz-
cüğü içinde 3 ayrı anlam
oturur:

- 1) İşçi,
- 2) Modern,
- 3) Sınıf..

Bu 3 anlamı duruca kav-
ramazsak, Proletarya'nın
ne olduğu gölgede kahr.

3 — İŞÇİ NE DEĞİLDİR?

İŞÇİ nedir? İşçi sadece
başkası hesabına çalışıp
sömürülen insan değildir.
Böyle insanlar, Uygarlık
denilen Sınıflı Toplum doğ-
du doğal vardır. Hatta,
Tarih öncesinin Sınıfsız
Tolumu Orta Barbarlık de-
nilen Sürtü ekonomisi Co.

kışiksiz değildir.
Antika Tefeci - Bezirgân
toplumunda (gerek «İlkçağ»,
gerek «Ortaçağ» adı veri-
len ortamlarda) çalışan-
lar, sömürülenler, kimi
«Amele» (işçi) adını taşı-
salar bile, «Ulûfeli» (Üc-
retli, Gündelikçi) olsalar
bile, bugünkü «Proletarya»
deyimi içine girecek «İşçi»
sayılamazlar.

4 — İŞÇİ NEDİR?

MODERN nedir? İşleti-
lip sömürülen insanı İşçi
yapan şey: «Modern» olu-
şudur. Modern ne demek-
tir? Kısacası: Kapitalist
demektir. Modern İşçi:
Kapitalistin işletip artı-
değer sömürdüğü çalışın-
dır. Modern İşçi: ne onu
işletenin malı olan ilkça-
ğın Köle'sidir, ne işleten
kişi veya lonca gibi örgüt-
lerin bitkicil Ortaçağ uy-
dusu olan Kul'dur.

Modern İşçi: Hür (öz-
gür) dür. Her İş Ayrıla-
rından «hür» dür, yani
kopmuş, yoksundur, çalı-

şmalarına girilince, yukarı-
da saydığımız ve saya-
madığımız daha nice «An-
tıkalıklar» ile karşılaşıl-
cağı ayrıntılarıyla görüle-
cektir. O zaman bu söyl-
diklerimizin somut anlamları
büsbütün ama gittikçe
anlaşılacaktır. Örgüt için-
de: (Deneme, Bilgi, Bilinç,
Karakter, vb. hiyerarşisi-
nin önemi burada gizlidir.

5 — İŞÇİ SINIFI NEDİR?

SINIF nedir? Üretimde
çıkarları ve durumları bir
olan insan kümelerine sin-
f denir. Modern işçiler
de modern bir sınıftırlar.
Ancak bir siyasi partiyi
sırf «İşçiler» kurdu, yahut
yönetti diye o Parti he-
men Proletarya Partisi o-
lamaz.

Her sınıf içinde olduğu
gibi. İşçi Sınıfı içinde de
bir çok Zümreler ve kat-
lar yaratılmıştır. Hele
Kapitalizmin en büyük da-
yanağı, Modern işçi sınıfı
içinde birbiriyle çelişen bin

teorik ve pratik vahşini,
tarihi eğilimini tüm temsil
edemediği ölçüde güdük,
sapık bir zümre, kat par-
tisi olur. Oturaklı ve tu-
tarlı bir Proletarya Partisi
rolünü başaramaz.

Mutlu Akü Olayları

Mutlu Akü fabrikasında
ortalama 1000 lira 1200 lira
arasında aylıklı 1000 işçi
çalışmaktadır. Mutlu fab-
rikasının işvereni Cemil
Türker'in sahibi olduğu
«Türker İzabe» adlı fabri-
kada bir kısmı Mutlu fab-
rikasından getirilen 100
kadar kadrolu işçi çalış-
maktadır. Ayrıca fabrika
inşaatı olarak gösterilen
«Kasım Aker» inşaatına a-
lınan işçiler, inşaat işçile-
rinin asgari ücreti ile
«Türker İzabe» ve «Mutlu»
fabrikalarında çalıştırılmak-
tadırlar.

Mutlu Akü fabrikasında
özellikle iş garantisi konu-
sunda çıkan uyuşmazlık
sonucu Türk-İş'e bağlı
Petrol-İş sendikası tarafın-
dan greve gidilmiştir. Grev
den önce Petrol-İş baş-
kanı Topkapı işçileri ile
yaptığı toplantıda «Biz
Mutlu Türker-İzabe ve Ka-
sım Aker işçisi diye bir a-
yırım yapmıyoruz. Grev
olursa hepiniz katılacak-
sınız ve hepiniz aynı hak-
lar kavuşacaksınız» de-
miştir. Ana hatlarıyla böy-
le gelişen meselyi birde iş-
çilerin yayınladıkları bil-
dirden okuyalım;

«Kasım Aker, Türker iş-
çisi deyip, inşaat işçisi de-
yip şu pahalılık ortamında
690 liraya alın teri döken
kardeşlerimiz gerekirse hiç
düşünülmeden Mutlu dai-
relerinde çalıştırılmaktadı-
r. Bu insanlar Mutlu dai-
relerinde her hangi bir iş
kazalarına uğrasalar bile

6 — PARTİ NEDİR?
PARTİ nedir? Bir sosyal
Sınıfın da, bir Zümrenin de
Siyasi İktidar Savaşı ya-
pacak örgütüdür. Sınıfın ve
Zümrenin ne olduğu gözü-
müz önünde bulunursa, bir
Parti'nin Parti adını ger-
çekten alabilmesi için baş-
ka neyin gerektiği daha iyi
araştırılabilir. Bir Parti-
nin, Parti olabilmesi için
yalnız Sınıf Partisi olması
yeter mi? Hayır. Sınıf Par-
tisinin, aynı zamanda Si-
yasi İktidar Savaşı yapma-
ya elverişli bir örgüt te
(Devamı 4. sayfada)

işverenler bunu kanun ö-
nünde gizliyorlar. Çünkü
inşaat işçisinin ayağını ma-
kinaya kaptırması yüzü-
nün gözünün yanması ve
zehirlenmesi hiç düşünüle-
mez. Hâl böyle iken bu
insanların toplu pözleşme
dışı bırakılması gerçeği ile
karşı karşıyayız. Ancak
bizler bu duruma göz yum-
muyacağız. Mutlu bu gre-
ve girdiği gün tüm Türker
ve Asım Aker işçileri ola-
rak fiilen greve katılmış
olacağız. Bizleri aldatan ve
«ben Türker Kasım Aker
işçisi tanımıyorum. Hepsin-
in sendikası olacaklarını
ve Mutlu işçileriyle aynı
hakları alacaklarını...» va-
ad eden sendika liderini
dönümlü ve sahtekarlıkla
suçluyoruz. Bizim greve
gidişimiz ilk bakışta ka-
nunsuz gibi görünebilir ise
de inşaat işçilerinin Mutlu
daiyelerinde çalıştırılmaya
zorlanmasından daha ka-
nunsuz olamaz.» (TÜR-
KER-KASIM AKER İŞÇİ-
LERİ - 4.2.1974)

Bu bildiri dağıtıldıktan
sonra olaylar gelişmiş ve
Kasım Aker işçilerinde
grevle taftafta olanlar iş-
ten atılmışlardır. Grev es-
nasında Türker İzabe fab-
rikasında yapılan piküler
Mutlu damgasıyla satışa
çıkartılmıştır. Bu durumu
engellemek için fabrikadan
mal çıkarılmasını önlemek
isteyen işçilerin üzerine
2000 Toplum Polisi saldır-
mış işçi-polis arasında kısa
(Devamı 4. sayfada)

Devlet'in silahlı güçlerini de, kendi özel bek-
çi köpekleri, aylıklı askerleriyle birleştirmenin hileli yollarını arıyor.
Ve ne yazık ki, sı kısı o fırsatı da buluyor.

Bir karısında dayak yemiş komiser, bir aferin budalası çavuş, aç-
lıktan nefesi kokan bir rüşvet delisi temditli seçiyor. Bizim gibi köy-
lü, şehirli, işçi olan mehmetçikler, işsizlikten kırılmış polis memur-
cukları, kimsenin görmediği yerlerde üzerimize ateş etmeye zorla-
nıyor. Sonra karşımıza geçen işveren sınıfı, biz işçileri hiç utanmadan
Sınıf Savaşı yapmakla suçluyor. Yavuz hırsız işveren, ev sahibi işçi
sınıfını böyle şaşırtıyor.

Böyle oldu bittiler önünde işçi sınıfımız ne yapacaktır? Zorla
içine itildiği Sınıflar Savaşını görmezlikten gelmekte, şaşırmakta hay-
dut Parababalarının ekmeklerine yağ sürmek olur. Onlar yaptıkları
soygunlarını, kanlı haydutluklarını haince, alçakça maskeleyerek için,
örtbas edip herkesi aldatmak için: «Sınıflar Savaşı istemiyoruz!...»
diye ikiyüzlülüğün en namussuzcasını işliyorlar. Ve ardından gizli
açık silahlı adamlarını işçilerin üzerine saldırtıyorlar. Karagözdeki
Çiftçi gibi: hem vuruyorlar, hem «ne vuruyorsun be!...» diyorlar.

Bu kahpece oyunda şaşırılmamak için istemeyerek başımıza açıl-
mış bulunan Sınıflar Savaşını; büyük işçi sınıfımıza yaraşır bir uya-
nıklıkla halkı içinde sayıları birkaç bin zibidiyi geçmeyen bir avuç
satılık, vatansız millet sömürgeci, işçi düşmanı parababasının niçin
her dakika halkımızı Sınıflar Savaşına zorladığını iyice kavradık
mıydı, ondan sonrası kolaydır... Bu, kulağımıza küpe olması gereken
birinci Derstir.

(Devamı 4. sayfada)

300 den Fazla İşçi Öldü

Amerika'da Vietnam savaşının
en kızgın yıllarında bile iş kazala-
rında ölen işçi sayısı daima savaşta
ölenlerden çok fazla olmuştur.

Türkiye'de ise durum çok daha
fecici bir manzara arz eder. İş kaza-
larında ölen işçilerin sayısı ve ölüm
sayısı ve ölüm sebepleri, sakatlanan
işçilerin sayısı ve sebepleri daima
gizlenir. Öte yandan işçilerimiz ha-
yatlarını ve sıhhatlerini yalnız iş
kazalarıyla değil gayri sıhhi çalışma
şartları yüzünden kaybederler.

Nedense basınımda bu konu-
larda hiç yazı çıkmaz. İskenderun
Demir-Çelik tesisleri inşaatında
şimdiye kadar, 300den fazla işçimi-
zin ölümü, sürekli olarak gizlenmek-
tedir. Bütün araştırmalarımıza rağmen
ölen işçilerin kesin sayısını ve
sebeplerini öğretilmedi. Fakat iş
şartlarını görebildiğimiz kadarıyla
anlatmaya çalışalım.

Halen inşaatı 10 - 20 bin ara-
sında işçi çalışıyor. Fabrika faa-
liyete geçtiğinde 40 bin işçi devam-
lı çalışacak. Tesislerin inşaatı 30
kadar müteahhit firmaya yaptırılı-
yor. Fakat her müteahhit firma işi
doğrudan doğruya yapacak yer-
de 5-10 taşarona havale ediyor. Böy-

lece 14 bin işçi en azından 1000
parçaya bölünüyor. Müteahhit fir-
maların işi taşaronlara verilere
teknik ve üretimi geliştirici neden-
lere dayanmıyor. Tek amaç işçiyi
mümkün olduğu kadar birbirinden
ayrı düşürmek ve işçiler arasındaki
rekabeti teşvik etmek, işçiyi daha
fazla zaman ve daha yoğun çalış-
tırarak mutlak sömürüyü arttır-
maktır. Çünkü bu taşaronların he-
men hepsi ustabaşı (Formen)dir.
Ustabaşı taşaron olduğu zaman üre-
timi arttırma tekniğinde hiç bir
değişiklik olmaz ama ustabaşı taşa-
ron olduğu zaman işçiyi ölümcül bir
çalışmaya iter. Bu mekanizma iş-
çilere ve üretim tekniğindeki iler-
lemelere karşı bir sabotajdır.

Bugün Türkiye'de hemen he-
men her işyerinde aynı sistem üç
aşağı beş yukarı uygulanmaktadır.
İş bu kadarla da kalmaz. Hiçbir
iş emniyeti aracı ve tedbiri yoktur
ya da askerlikteki «teftiş fırçası»
gibi vardır. Mesela: İşçiyi emniyet
kemerini verirler. İşçi de beline takar
yükseğe çıkar. İş esnasında işçi
sık sık yer değiştirirken emniyet
kemerini söker, akar. Bu söküp

(Devamı 4. sayfada)

İşçi Çıkarmaları Devam Ediyor

İşsizliğin ve pahalılığın
kırıp geçirdiği halkımız,
yeni zamlarla daha büyük
ateşlerin içine itilmiştir.
Bu yandan Emperyalist
Ana Vatan'larında her gün
bölük bölük geri gönderi-
len işçilerimiz yurda geri
dönüyorlar. Onların mem-
lekette iş bulamadıkları
bu yana, içerdeki fabrika-
lardan her Allahın günü
«Hammadde sıkıntısı» veya
«Enerji sıkıntısı» baha-
nesi ile işçi çıkarmalarına
devam ediyorlar. Hayat
pahalılığının azgınlaştığı
günümüzde, işsizler ordusu
da gün gün kabarmakta-
dır. Yabancı ve yerli Fi-
nans-kapitalist para-baba-
ları bin bir türlü tertipler-
le bugünkü hükümeti kö-
şeye sıkıştırıp, akrep gibi
kendi kendini sokmaya

zorlaya dursunlar. Fakat,
Finans-kapitalist hacıağal-
larının yaptığı vurgun
yüzünden, işsizlik ve pa-
hahlık cehennemi içinde
yandığımız, halkımızın bi-
lincine çıkmaya başlamış-
tır. Halkın geçim derdi
içinde boğulmasının nede-
ni VURGUNDUR. Bu se-
beple, işçinin, köylünün,
kısacası halkımızın baş
düşmanı, «VURGUNDUR.
yapan Yerli-yabancı Şir-
ketler ve Bankalar ile Te-
feci - Bezirgan hacıağalar-
dı».

Bu vurguncu asalakla-
rı, Başta işçi sınıfımız gel-
mek üzere, bütün halkımız
başlarından defetmedikçe,
KURTULUŞUMUZ müm-
kün değildir. Bütün dev-
rimciler gerçek bir prole-
teryası partisi içinde örgüt-

lenerek, halkımız işsizlik
ve pahalılık cehennemin-
den kurtarmak için önde
ve örnek davranışla mü-
cadele etmek zorundadır-
lar.

İşçimiz fabrikasında,
köylümüz köyünde her sa-
at, her saniye bu mücade-
lenin içindedir. Biz size
tazecik bir örnek daha
vermekle yetinelim.

Geçtiğimiz günlerde
Derby-Lastik fabrikasın-
dan 150 işçi atılarak açlı-
ğa terk edilmiştir. 250 iş-
çinin daha sokağa bırakıl-
acağı beklenmektedir.
Fabrikatör Rafael ve Ka-
muran ortaklar, «ham-
madde ve enerji» sıkıntısı
bahanesi ile bu çıkışları
yapmaktadır. Oysa işçiler
bu çıkışların, Sendika
(Devamı 4. sayfada)

Program Eleştirileri

İlk Asgarî Programın Eleştirisi

1969 yılında hazırlanıp 1970 yılında basılma olanağı bulan «Halk Savaşının Plânları» isimli kitapçıkta:

- 1 — Türkiye Halkı Nasıl Teşkilatlanmalı?
- 2 — Klâsik Anlamıyla Strateji — Taktik Nedir?
- 3 — Genellikle Askercil ve Sosyal Strateji — Taktik
- 4 — Dünya Örneklerinde Strateji
- 5 — Anadolu ve İstanbul Sosyalizmlerinde Strateji

6 — Türkiye'de Strateji Plânı Üzerine görüşlerimizi yayınladık. Aradan altı ay geçti. Yuvar — Tarikat Şeyhleri tarafından, işçi sınıfı militanlarına hâlâ «eveleme, devekuşu kovalama» okunuyor. Meseleyi gözlemlere bir daha çarptırmak şart oldu. Bu yazı serisinde «Türkiye'de Strateji Plânı» üzerindeki görüşlerimizi:

- a — İlk Asgari Programın Eleştirisi
- b — Demokratik Devrim — Milli Kurtuluş Anlamları
- c — Sınıflar savaşı ve klasik halk kavramı
- d — Finans Kapital ile Tefeci Bezirgan Kaynaşımı
- e — Gerçeklerle Strateji Plânı ve Vurucu Güç. Bölümlerini tekrar yayınlayacağız. Taki «Uçkun Sosyalistlerle» «Göçmen Sosyalistlerle» ayaklarını Türkiye topraklarına değdirsinler.

Görüyoruz: Türkiye'de Demokratik Devrim aşamının Evrim Konağı, gerek Stratejisi, gerekse Taktiği ile zamanında, yerinde konmuştur. Antiemperyalizm ve Antifeodalizm doğrultusunda gerekli Dövüş ve Örgüt biçimleri ile parolaları 50 yıl önceden beri açık seçik vardır. O Programın kaç ay, yahut kaç yıl «Piyasada» görüldüğü, kısa ömürlü bir yaşantı sağlıyabildiği üçüncü kertede kalır.

Problem, bütün o prensiplerin iki, üç, beş ayda bir çıkmış 8-10 sayılı dergide, yahut bir parçacık kâğıt üstünde kusurluca yayınlanmış bulunması ile ölçülemez. O Asgarî Program maddelerinden bugün hemen hiç biri yadırganmıyor. Bir çoğu üzerinde epey gelişmeler oldu. Gene de, onlar ve Toplum gelişimiyle, ne Halk örgüt ve dövüşleriyle aşılması sayılmazlar.

Bugünkü sosyalistlerin, «gelinin kapı arkasında baltayı bulması»na benziyecek davranışlarla, her şeyi baştan ve hiç işitilmedik gösteride «icat» edip, «yaşlı» olayları şehleventçe atlamaları değil, eleştirerek değerlendirilmeleri ve geliştirmeleri görevdir.

Yarım yüzyıl önceki davranış belki yadırganacak yanlar gizler. Örneğin 1923 yılı, daha Emperyalistlerle Barış yapılmadan girişilen seçimde, TİCCF adına Dr. Şefik Hüsnü şunu yazdı:

«Müdafaai Hukuk gibi memleketimizi bir muhakak ölümünden kurtarmış bir örgüte yardım etme yoluna, sükranımızı ödemek hepimizin borcudur.»

- 2 — Toprak,
- 3 — Sulh (Barış).

Araştırma, vebâ illetinden kaçınırcı, yuvarlak ve sözde bilimsel formül tekerlemelerini bir yana attı. ENDÜSTRİ bölümünde şu prensipler açık ve kesin olay ve rakamlardan çıkarıldı:

«Türkiye Cumhuriyetinin Tarihi, MİLLİ KURTULUŞ biçiminde DEMOKRATİK İNKILAP tarihidir. Kurtuluş: Ecnebi FİNANS - KAPİTAL'ini koğmaktır. Devrim: Türkiye'yi MODERNLEŞTİRMEK'tir.»

«Modern teknik Türkiye'ye ANİTEMPERYALİST biçimde girerse kurtuluşu sağlamlaştırır.»

«Modern işgücü: «DEMOKRATİK haklarını kazanmış İŞÇİ demektir.» İşçinin DEMOKRATİK hakları, Türkiye'nin endüstrileşmesi için hayatî bir meseledir.»

«Tekniğin ilerlemesi, başta işçi sınıfının DEMOKRATİK MÜCADELESİ sayesinde olur.»

«Türkiye endüstrisi DEREBEĞİ ARTIKLARI'ndan kurtularak en mükemmel makinelere kavuşur ve modernleşir.»

«Demek işçiye DEMOKRATİK haklarını vermek, memleketin gelişimi icabıdır.»

«İşçinin DEMOKRATİK hakları verilsin ve böylece MİLLİ KURTULUŞ'un en önemli bir SAFHASI daha gerçekleştirilsin.»

Yukarıda geçen «İNKILAP» sözcüğünün şimdiki Türkçesi «DEVİRİM»dir. «SAFHA» sözcüğünün de «AŞAMA» olmuştur. «MİLLİ DEMOKRATİK İNKILAP SAFHASI» sözünün «MİLLİ DEMOKRATİK DEVİRİM AŞAMASI» biçiminde Türkçeden Türkçeye tercüme edilmesi, başka bir anlam getirir mi? Formül olarak hayır. Ama, yalnız o formülün tercümesi, somut Türkiye ekonomisi ve politika özünün yerini tutabilir mi? Gene hayır.

TOPRAK bölümünde şu prensipler açık ve kesin olay ve rakamlardan çıkarıldı:

«Her MİLLİYET dâvası gibi, ona bağlı olan her DEMOKRASİ İNKILABI da her şeyden önce temeli toprağa dayanan bir KÖYLÜ MESELESİ'dir.»

«Türkiye'deki asıl DEMOKRATİK İNKILABIN konusu KÖYLÜ çoğunluğudur.»

«Klâsik anlamıyla DEMOKRASİ demek, genellikle köyde ve şehirde her türlü DEREBEĞİ ARTIKLARINI temizlemek, özellikle köylüyü toprak sahibi etmektir. KÖYE DEMOKRASİ'yi sokmakla FİNANS-KAPİTAL'i sokmak iki bambaşka problemdir.»

Burada dahi «Demokratik İnkılâp» sözü, MİLLİYET) sözcüğü ile yanyana getirilerek bir slogan balonu şişirilmek istenmemiştir. Marks'ın tam 100 yıl önce (6 Nisan 1868 günü) yazdığı şu gerçek ele almıştır:

«Her zaman şu kanıda oldum ki, SİYASAL DEV-

EKONOMİ POLİTİK

160 bine yakın işyeri kumda çelik oynasın: işçi tutan da, işi yaptırın ve kârı vuran da 3 bin kadar işyeri olur. Küçük işletmeden 50 kez az olan büyük işletme, onun 3 katı ekonomi alanını tekelinde tutuyor. Demek Türkiye Sanayiinde, büyük işletme küçüklerden 150 kat üstün ve ağırbaşlı rol oynar.

Demek, Sanayi (Şehrin) karşısında Tarım (Köy) can çekişiyorsa, Sanayi içinde de: Büyük işyerleri önünde Küçük işyerleri can çekişerek sürünüyor. Başka deyimle, 3 bin büyük sanayici Türkiye'nin 158 bin sanayicisine kök söktürdüğü gibi, Türkiye üretimine ve genel ekonomisine kayıtsız şartsız egemen olacak güçtedir. Modern çağın kuralı bu.

Ancak, Ekonomi temelimizde Modern Sermaye Konsantrasyonunun içyüzü o kadarıyla kalmaz. İşin bir başka yönünü bize, Devlet Sanayii ile Özel Sanayi arasında yapılacak kıyaslama açıklar. 3012 Büyük Sanayi işyeri içinde: 2775'i Özel kesime, 237 si Devlet kesimine girer. Sayıca Devlet kesimi %7,9 ve Özel kesim %92,1 eder. Sayıca Özel işyerlerinin 12 de 1 ine yakın azlıkta bulunan Devlet kesimi, küllü ayıplarına bakmadan, kendisinin 11 - 12 katı çokluk olan özel sektörlere eşit ölçüde ekonomik varlık gösterir:

İşçi sayısının	Devlet kesimi		Özel kesim	
	%43,2	%56,8	%43,2	%56,8
Yılda ödenen ücretlerin	51,1	48,9	51,1	48,9
1 Kasım 1963 te Çevirici güçlerin	65,3	34,7	65,3	34,7
Yıl içinde Sabit Sermaye yatırımı	51,7	48,3	51,7	48,3
Tüketilen elektriğin	60,8	39,2	60,8	39,2
Katma değer	52,7	47,3	52,7	47,3

«Yurdun kalkınması» özleniyor. Kalkınma insanların yararı için olur. 2775 özel büyük işletme işçisine bir yılda 5400 lira ücret ödüyor. 237 devlet büyük işletmesi gene yuvarlak hesapla 7100 lira ücret ödüyor. Demek özel işletme kurukalabalığı çalışanlara 1700 lira (yüzde 31) eksik ücret ödüyor. Neden bu işkence yapılınsın Türk milletinin çalışanlarına?

Denilecek ki: «Ne yapalım. Kalkınmayı hızlandırmak için, özel sermayeden de yararlanmalı.» Doğru mu? 1955 ten 1962 yılına dek, sanayi in Taahhüt araçları bölümünde, 8 yıllık sabit sermaye yatırımı: Özel büyük işletmelerde 25.205.000 ve Devlet büyük işletmelerinde 49.736.000 Türk Lirası tutar. Kalkınma, ülkede tekniğin ölçüsünü gösteren sabit sermaye yığını ile orantılıdır. 237 büyük işletme 2775 Özel büyük işletmeden 2 katına yakın daha çok sabit sermaye yatırıyor.

Demek yurttaşlar için üçte bire yakın daha yararlı yüksek ücret sağlıyan, yurt için iki katına yakın daha hızlı yatırım yapan Devlet Büyük İşletmeleri, elbet daha gerçek bir yurtseverce kalkınma sağlarlar. Bu bakımdan, adı büyük olan Özel ufaklık 92 işletme, gerçekten büyük olan Devletin 8 işletmesi yanında: 16 ilâ 24 kat aşağılık bir iş alanıdır. Büyük Devlet İşletmeleri, Özel sözde büyüklerden 16-24 kat üstündürler.

Bugünkü Türkiye Ekonomi Politikası

(Geçen sayıdan devam)

ediyor. Gıda sanayinde bu rakamlar 11.899 ile 152'dir: Büyükler küçüklerin 78 de 1'i dir. Yalnız bu iki sanayi dalında işçi sayıları ile ücret tutarları 1964 yılı şöyledir:

	Çalışanların Sayısı	
	İmalat Sanayiinde	Gıda Sanayiinde
1-4 Kişiliklerde	285.857 (%52)	29.192 (%38)
1-4 Kişiliklerde	195.076.000	26.650.000
Yıllık Ücret — Maaş Tutarı		
	İmalat Sanayiinde	Gıda Sanayiinde
50 Kişiliklerde	273.495 (%48)	49.257 (%62)
50 Kişiliklerde	1.872.418.000 (%90)	258.596.000 (%90)

Yuvarlak hesap: 1000 kadar büyük işletme, 150 bini aşkın küçük kadar, yahut ondan üçte bire yakın (%62) fazla işçi çalıştırıyor. Bir büyük işletme (50 kişi ve daha çok işçi çalıştıran) raha raha 150 küçük (1-4 kişi çalıştıran) işleme kadar insanın alın yazısını elinde tutuyor.

Ya bu çalışan insanların alın yazıları nasıldır? Küçük işyerlerinde çalışanların yıllık gelirleri (maaş - ücret) Büyük işyerlerindeki 1/10 u kadar düşüktür. Demek büyük işletme insanın alın yazısını çizmekte küçüklerden 1500 kez daha etkindir. Bu geçim şartları ile Türkiye'de büyük işletmeler karşısında küçük işletmelerin yaşamaları da sürünmek, ten beter, bir işkence çekmektir.

Buna karşılık, 1 Kasım 1963 günü, çalışanlardan 1 - 4 kişilide: 285.857 kişiye yılda 195.076.000 lira ücret - maaş (adam başına 682 lira) ödeniyor; 50 kişi ve fazlası işyerlerinde: 273.495 kişiye 1.872.418.000 (adam başına 6846) lira ödeniyor. Bu durum, Millet - te: Olmaz olsun o 285.857 işyeri dedirtmez mi?

Bu kural önünde gerçekliğe daha yakından bakalım. Sanayii alanında «büyük işyerleri» diye gösterilen 3012 işletme: 10 kişiden, yahut 10 beygir gücünden yukarı güçle çalışan yerlerdir. Aynı 1964 yılı 50 kişiden daha çok çalışan daha büyük işletmelerin sayısı, tüm Türkiye Sanayii kollarında: 1705 tanedir. Daha bu rakam söylenirken açıkça anlaşacağı gibi, 3012 büyük adlı işyerinden 50 kişi çalıştıran 1307, tanesi, elbet 50 ve daha fazla kişi çalıştıran bu 1705 iş yeri yanında devde kulaktır. 237 devlet işletmesinin 2775 özel büyük işletmeye taş çıkartışı gibi...

Gözle kapalı söyleyebiliriz ki, Türkiye ekonomisinin sanayi bölümüne o 1705 işyeri şartsız kayıtsız egemendir.

Sanayi yanında «büyük» sayılan işletmeli Top - Perakende Ticaret, Ulaştırma ve haberleşme, hizmet gibi öteki ekonomi dallarında 1963 yılı şu rakamları tutuyor:

TIÇSF'nin seçime katılmaması bir boykot değil. Tersine, «rticakâr Derebeylik artıklarına» karşı, «Devrim yapan» Müdafaaî Hukuk tutuluyordu. Katılmayışın nedeni, seçim için: «Beklenmedik karar herkesi hazırlıksız bulmuştu.» «Seçimlerde dek olan kısa süre içinde hiç bir akımın billurlaşması olası de-ğildi.»

(ne de «tarafsız» kalmıyordu. «Milli Egemenlik ve Milli Bağımsızlık, dış ve iç tehdit ve tehlikelere uğrak bulduğukça, ayrıcasız herkesin» (Müdafaaî Hukuk Birinci Gurupu'nun «Devrim esasları ve silik reform tasavvurları» ile) «yetinmemek ihtimali yoktur» deniyordu. Ama bu kanı Müdafaaî Hukukun «göste-receği her adaya muhakkak oy vermek değildir.» Eğer seçime «işçi sınıfının güvendiği» adaylar sokulmazsa, «sosyal devrime eğgin, en ileri fikirli ve emeğin hak-larına en saygılı olanları ayırıp sırf onlara oy vermek uyg-u» olur»du.

Bütün istenen şey: «Her türlü ... maddecil ve an-lamcıl baskıdan uzak» serbest seçimdi. Yoksa çekim-ser kalınmahydı. İşçi, Köylü, Ortahalliler için «Asgari Dilekler» ötesine geçilmiyordu.

Yarım yüzyıl öncesi aşamamın Devrimci Asgarî Pro amında bugün tartışılabilir bir tek madde bu-lunabilir. Antifeodalizm taktiği bakımından 15. mad-de şöyle der:

«Derebeyliği artıkları olan ve köylüleri feci bir tarzda yağma ve gasp eden mütegalibenin ferdi te-gebbüslerle asayışı ihlâl etmelerine meydan bırakmı-yacak şekilde inzibat usulleri düzeltilmelidir.»

İlkin kara cümle karışıklığı var: Mütegalibe ken-disi mi «ferdi teşebbüs» yapı birliği bozuyor. Yoksa, hem «kişi girişkinliğini» ve hem de «asayışı» mi bo-zuyor? Söz aceleye gelmiş.

Sonra, ikinci şık doğruysa iki eksik beliriyor:

1 — Derebeği artıklarına karşı Mücadele ve Pa-rola atılıyor, bunların özel Örgüt ve Biçimsel durul-tulmuyor. Çünkü somut politika denizine henüz soyut prensiple yeni giriliyor.

2 — Antifeodalizm, yalnız «asayışı», bilemedik «kişi girişkinliğini» engellediği ölçüde mi ve sırf «di-siplin metodları» çerçevesinde mi yürütülecek?

Her iki eksik, o zamanki sosyalistlerin nasıl «As-garinin asgarisi» bir program güttüklerini gösterir. Antiempyalizm de öyle soyut ve sırf «yabancı ser-maye»ye karşı bir düşünce ve davranıştır. Sermayenin yerli olanındaki karakter, genel bir «zengin tabaka» deyir- ile geçiştirilir.

İtün bu eksikler şimdi anlayışla karşılanmalı-dır. O en az program bile bugüne dek gerçekleşme-miştir. En kıyasıya ezici tepkilerle boğulmuştur. «In-ziba' usulleri»nde bile, karakolları telefonlamayla ka-lınmış: Türkiye köyüne sosyalizm değil, kapitalizm olsun, ikinci emperyalist evren savaşı sonlarına dek serbest girememiştir. Ş. Hüsnü'nün deyiimiyle: «Marks' ın devrim için gerekli gördüğü maddî şartlar yerine gelr ' değildi.» «İktidardan yararlanan bir kısım kü-çük ve orta sermaye sahipleri,» «yabancı sermaye ile işbirliği inışı» üzerine hemen kaymıştı.

SON «DEMOKRATİK İNKILAP» TEORİSİ

28.9.1937 günü yazılmış: «Demokrasi: Türkiye Ek-onomi ve Politikası Hakkında» bir Türkçe kitap yay-ınlandı. İlk «Asgari Program»dan 14 yıl sonra, prob-lem Türkiye'nin daha gelişkin somut olayları açısın-dan e.e alınıyordu. Orada: DEMOKRASİ = (ANTI-EMPERYALİZM + ANTIFEODALİZM) biçiminde pa-rolalaşmıştı. Türkiye'nin ekonomisi ve politikası üç başlık altında özetleniyordu:

1 — Endüstri,

RİM ... ciddi olarak tabandan, yani büyük emlak (Fon-siyer) mülkiyetinden başlamak zorundadır.» (K. Marks: Kugelmann'a Mektup)

Bu doğrunun 100 yıl sonraki Türkiye'de aldığı özel orijinallığı, uzun yıllar emeğinden bir kaç satırla ol-sun çıkartılmıştır. Bu orijinalite, Endüstri alanına da, Toprak alanına da Finans - Kapitalin girmesi ve De-rebeğiliğin onunla kaynaşarak büsbütün yerleşip kök-leşmesidir.

Bu orijinalite kavranmadıkça, Türkiye'de gerek sosyal strateji ve gerekse sosyal taktik alanına yakış-tırılacak her yuvarlak formül, «Yabancılaşmak»tan kurtulamaz. Otuz, kırk yılların gerilerine düşülür. Canahıcı ekonomik ve sosyal gerçeklerden cayılır. Ya-bancı kitapların derli toplu sözleri, sigara çekistirir, kahve höpürdetilir gibi keyif çıkartmak: Devrimci dü-şünce ve davranışla karıştırılır.

Devletçiliğimizin, Özel Sermayeyi yaşatmak için yaptığı hovardaca israflar, hoşnutsuzluğu azaltmak için önüne geleni kayırara kişletme kadrolarını lü-zumsuz kalabalığa boğuşu göz önüne getirilsin. Öte-de, Devlet işletmelerinde her rakamın gerçek bulunma-sına karşılık, Özel işletme muhasebelerinde bin bir fatura oyunu ve kaçakçılık bilinen sahte rakamları son kertede arttırır.

Tüm Ekonominin Büyüklüğü:

Yalnız devlet ve özel büyük işyerlerinin karşı-laştırması bile, daha büyük işletmelerin, ekonomide ne denli egemen olduklarını ispatlamaya yeter. Tür-kiye sanayindeki büyük-küçük bütün işletmeleri kı-yaslamak, daha ibret verici olur.

İmalat sanayinde 1.4 kişi çalıştıran iş yerleri 147 bin 675 iken 50 ve daha fazla işçi çalıştıran işyerleri 853 tane-dir. Büyüklük küçüklerin sayıca 173'te biri

	Kamu Kesimi	Özel Kesim
Büyük Ticaret: Toptan	17	408
Perakende	126	241
Büyük Ulaştırma	5	141
Haberleşme	1	—
Büyük Hizmet	1	565
	150	1355
(Bunlara Tarım ve Sanayii de katalım)		
Tarım, (500 hektardan büyük topraklı)	97	491
Sanayii	237	1468
	484	3314

(Devamı gelecek sayıda)

Genel Olarak Sosyal Sınıflar

Sosyal sınıflar bölümünde genel olarak Modern top-lumun sınıf karakteristiği yanında, özellikle Türkiye'nin sınıf karakteristiklerini araştırıyoruz.

A) SOSYAL SINIFLAR - SINIFLAR DÖVÜŞÜ - SOSYALİZM :

Fransızca «PARTİ» sözcüğü: Türkçe «BÖLÜK», Acemce «PARÇA», Arapça «KISIM» anlamına gelir... Bir toplumda «PARTİLER» var demek, o toplum insan-ları bir sıra bölüklere, kısımlara, parçalara ayrılmışlar demektir. Toplumların en belirli parti - bölükleri: SOS-YAL SINIFLAR'dır.

«SINIF» nedir? Das Kapital'in üçüncü tomonun son sahifesi, sınıfın ne olduğunu araştırırken, yarım kalmış bir cümle ile biter. Belli ki Karl Marx, sınıfın, dilediği gibi güçlü bir tanımlanmasını en gelişkin biçimiyle yap-mak isterken, bunu tümliyemeden ölmüştür. Engels de arkadaşının bıraktığı gibi vermeyi uygun bulmuştur. Bü-yük ustaların böyle bıraktıkları konuyu sonra gelenler didaktik kaçınılmazlıklarla, yani öğretici pratiğe uyarak bütünlemeye çalışmışlardır.

Ancak, sosyal sınıfların var oluşları da, dövüşleri de Tarihcil Maddeciliğin ne bir icad, ne bir keşfidir. Hegel «HUKUK FELSEFESİNİN ANA ÇİZGİLERİ» eserine yazdığı «GİRİŞ»te pek ısrarla bir noktayı belirtir. Ona göre her TARİF (tanımlama): yüzeyde kalan bir Bilim çerçevesidir. Olayların tam anlaşılması tanımlamalarla olmaz. Tarihcil gelişimlerinin kaçınılmazlığı (zarureti) ile gerçeklik kazanırlar. Sosyal bir olay demek olan «SINIF-LAR»da, tarif edilmekten çok, tarif edilmeden önce: TA-RİHCİL BİR GELİŞİM KAÇINILMAZLIĞI VE GEREK-LİLİĞİ kazanmış gerçekliklerdendir.

Bugün «SOSYAL SINIF» konusu ele alınırken, o büyük diyalektik hakikati, yani şaşmaz gerçeklik anlayı-şını göz önünde tutmak gerekir. Sınıf gerçekliği her ül-kedeki gelişim gidişi sırasında az çok değişikliklere uğ-rar. Bu yüzden bir an için yapılmış sosyal sınıf tanımla-ması ister istemez az çok yüzeyde kalabilir. Donmuş ve ezbere formüllerle zırhlandırılabilir. Onun için sosyal sınıf ilişkilerini bir takım transandantal kategoriler gi-bi fosilleştirmemelidir. Her toplumu yaşayan tarihcil ka-çınılmazlığı içindeki bütün gerçekliğiyle izlemelidir.

Bu anlayışla modern topluma bakınca ne görüyoruz? SOSYAL SINIF: dedik mi, ilkin Modern ekonomi temelini ve onu belirlediren EGEMEN ÜRETİM yorda-mını göz önüne getiriyoruz. Her toplumun sosyal sınıf-

ları, herşeyden önce, o toplumun «EGEMEN EKONOMİ» ilişkilerinde DOLAYSIZCA, yani BİRİNCİ KERTEDE görevli bulunan insan kümeleridir.

«EGEMEN EKONOMİ» der demez şunu anlıyoruz: Demek her toplumda başkaca «EGEMEN OLMAYAN EKONOMİ VE ÜRETİM» biçimleri de vardır. Modern burjuva toplumunda egemen üretim biçimi KAPİTALİST ÜRTİM yordamıdır. Kapitalist toplumun sosyal sınıfları, ancak KAPİTALİST ÜRETİM YORDAMI içinde DOLAY-SIZCA, yani BİRİNCİ KERTEDE görevli bulunan in-sanların kümeleşmeleridir. Ve ancak o kümelerin ilişki-leri Modern toplum sınıfları bakımından düşünce ve davranış konusu edilebilirler.

Bir üretim yordamı üzerinde DOLAYSIZCA gö-revli bulunan sosyal sınıflar başlıca iki karakterle bir- birlerinden ayırdedilirler:

1 — O sınıfların DURUMLARI başka başkadır.

2 — O sınıfların ÇIKARLARI başka başkadır.

Modern toplumda İŞVEREN sınıflarının durumu: ÜST ve GÜDÜCÜ sınıf olmak; İŞÇİ sınıfının durumu: ALT ve GÜDÜLEN sınıf olmaktır. Gene modern toplumda İŞVEREN sınıfının çıkarı: elinden geldiği kadar çok ARTI - DEĞER koparmak, yani SÖMÜRMEK; İŞÇİ sınıfının çıkarı ise; elinden geldiği kadar az ARTI - DE-ĞER koparttırmak, yani SÖMÜRÜLMEMEK'tir.

Bu tanımlamaya göre Modern toplumun başlıca SOSYAL SINIFLARI: işveren ve işçi sınıflarıdır. İşve-re sınıfı ÜSTTE SÖMÜRÜCÜ, işçi sınıfı ALTTA SÖ-MÜRÜLEN sınıflar oldukları için, durumları ve çıkarları bakımından iki zıt kutup olmuşlardır. Sonsuz gibi görü-nen önüne geçilmez bir savaş içinde bulunurlar. Buna SINIFLAR SAVAŞI, yahut SINIFLAR GÜREŞİ, yahut SINIFLAR DÖVÜŞÜ adları verilir.

Sınıflar dövüşü denilen gerçekliği şu veya bu in-sanın dileği yahut kaprisi yaratmaz. KAPİTALİST dü-zenin ta kendisi sınıflar savaşını gerektirir.

Mesele böyle konulunca, SINIFLAR SAVAŞINI doğ-ru bulmayanlar, yahut isemiyenler varsa, o gibi kimse-ler ne dediklerine biraz dikkat etmelidirler. Onlar eğer zerrece sözlerini neri iseler, sınıflar dövüşünü yanlış ve-ya kötü sayarken, belki farkına varmayarak, herşeyden önce KAPİTALİZMİ doğru buluyorlar ve istemiyorlar demektir.

Onun için sosyal sınıfların varlığını herkesten önce burjuva düşünürleri görmüşler ve yazmışlardır. Tarihin

(Medeniyet Tarihinin) bir SINIFLAR SAVAŞI tarihi ol-duğunu, Marx ve Engels'ten çok önceleri, gerçekçi bur-juva düşünürleri anlamışlar ve anlatmışlardır.

Öyle ise sosyal sınıfların varlığını, gelişmelerini bir Sosyalist icadı saymak ve sırf Sosyalistlere mal etmek, en kalpazanca bir ne dediğini bilmemek olur. Bir yanda kapitalizm (özel teşebbüs) savunulurken, öte yanda sı-nıfları ve sınıflar savaşını inkâr etmek ne demektir? Bu inkârı yapan cahil kişi ise ne dediğini bilmiyordur. Ne dediğini bilenler inkâra, hattâ yasaklamaya kalkıyorlar-sa, yaptıkları ikiyüzlüce bir sahtekârhktır.

Çünkü «ÖZEL TEŞEBBÜS» demek, «KAPİTALİZM» demektir. Kapitalizm demek: üstte sömürücü işveren sı-nfı, altta sömürülen işçi sınıfı ile bir üretim yapıyor demektir. Kapitalizm bu üretim ilişkilerinin temelleri üye-rine kurulmuş bir sosyal düzendir. Bu sosyal düzeni ku-ranlar şu veya bu insanlar, şu veya bu sınıflar değil: ta-rihcil gelişimdir. En basit gerçekçi insan dürüstlüğü ka-pitalizmin birbirine zıt İŞVEREN - İŞÇİ sınıflarına da-yandığını, bu sınıflar arasındaki gelişkinin ister istemez ardı arası kesilmeyen çatışmalarla dolu olduğunu görmez-likten gelemez.

Sınıflar güreşini örtbas etmeye, yani varken yok say-mıya, yahut yasak etmeye kalkışmak nedir? Sınıflar gü-reşini insan bilincinden uzak tutmaktır. İnsan sınıfları arasındaki püresi HAYVANLAR arasındaki Orman Ka-nunları'yla gütmeye girişmektir.

Tersine, Modern toplumda özel teşebbüsçülüğün ege-men olduğu kapitalist üretim yordamı yüzünden doğmuş SINIFLAR DÖVÜŞÜ'nü insanların bilincine çıkarmak: insanlar arasındaki bir sürü hayvanca tepişmeleri, İN-SANCA yapmak ölçülerini getirir. Buna SOSYALİZM de-nir.

Sosyalizm, 7000 yıldır süregelen ve 6500 yıl, boyuna doğarak sonra batmış Medeniyetlerin örneğinden ders al-mıştır. İnsanlar arasındaki HAYVANCA SAVAŞI insa-na yaraşır BİLİNCE çıkarmıştır. Sınıflar savaşını Mede-niyet kazançlarına ve toplum yaşantısına en az zarar verecek biçimlerde İNSANCA DÖVÜŞ'e çevirmiştir. Sos-yalizm insan topluluğu içinde en son kalıntılarıyla HAY-VANLIĞI kaldırmaktr. O bakımdan Sosyalizm düşmanlığı insanlık düşmanlığıdır. Sosyalizmi bile bile istememek, kapitalizmin bugünkü durumuyla toplumda HAYVANLI-ĞI sürdürmektir.

(Devamı gelecek sayıda)

HİKMET KIVILCIMLI

İLKE'nin ilkelliği

Parti ve Çadır Üzerine

Bu yazı İLKE'nin 3. sayısı çıkmadan önce kaleme alınmıştır. 3. sayı ile ilgili eleştiri önümüzdeki sayılarda yapılacaktır.

1974 yılının Ocak ayında devrimcilerin seslerinin kısıldığı, bütün yayınların susturulduğu bir ortamdan sonra bir dergi çıktı; adı: «İlke». Daha çıkmadan, ilânını gördüğümüzde ismini yadırgadığımız halde, isminin soyutluğuna bakmadan; sosyalist kadroların dağılıklarına, örgütsüzlüğüne, belki çare olabilir, belki de sosyalizminin «teorik kargaşalığına ve pratik keşmekeşliğine» son verebilir diye, biraz umutla biraz da merakla çıkışını bekledik. Ve çıktı.

İLKE NİÇİN ÇIKIYOR? MUŞ?

«Yaşadığımız dönemin en önemli görevi» diye başlayan İlke. Biz açıkça «Proleterya partisini kurmaktır.» diyeceğini beklerken, devam ediyor: «Halkımızın demokratik mücadelesinin güçlendirilmesi; sosyalist birliğin derlenip toparlanması; sosyalizmin, gerçek sahibi olan işçi sınıfına mal edilmesi; bilimsel teori kılavuzluğunda, ilke gerçeklerine dayanan sağlam ve kalıcı bir düşünce ve davranış birliğine ulaşılmasıdır.» (İLKE, Sayı : 1, ilke için çıkıyor.)

«Sağlam ve kalıcı birliğe» nasıl ulaşılır?

«Sosyalizm işçi sınıfına» nasıl mal edilir?»

«Sosyalist birlik» nasıl «derlenip toplanır?»

«Halkımızın demokratik mücadelesi» nasıl «güçlendirilir?»

Elbette bu soruların ve onlarla benzerlerinin cevabı: «Proleterya partisi»nde yatar. İlke için bütün

demiylim ama mümkün olduğunca iyi sindirilmesi, olayların doğru yorumlanması, nerede, nasıl ve ne şekilde olur? Genel olarak Proleterya Partisi'nde, özel olarak da proleterya partisine geçiş için yapılacak tartışma platformunda olur. Bunların dışında «doğruların eksiksiz sindirilmesini olayların doğru yorumlanmasını» amaçlamak bir safсата ve aydın gevezeliği değilse, hoş bir hayaldir.

İlke'nin «Yaşadığımız dönemin en önemli görevi» diye başlayarak sıraladığı cümleler proleterya partisini murat ediyor. «Bu birliğe ulaşabilmek ise» diye devam eden cümlelerle de proleterya partisiyle olacağına göre: ilke için ister farkında olsunlar, ister olmasınlar birinci ve ikinci paragraflarındaki anlam:

1) «Yaşadığımız dönemin en önemli görevi: Proleterya partisi birliğidir.»

2) «Bu birliğe ulaşabilmek ise proleterya partisiyle olur.» gibi mantıksız bir tekrar niteliğinde olan anlamsız bir öz taşımadır.

Devam edelim: «İşte İLKE, bu amaçla, geçmişte ki bütün başarı ve yenilgilerin kazandırdığı büyük deneylerden de yararlanarak, sorunlara ve olaylara, «dar slogancı» ve «mekanik olmayan» yorumlar getirmeye, ideolojik birlik ve bütünlüğe giden yolda bir ADIM olmaya çalışacaktır! (biz majiskülledik). (a.y.)

Dar slogancılık neyse de şu «mekanik olmayan» la-

majiskülledik)

Sayın Bay ve Bayanlar mademki «hareketin toparlanması ve güçlenmesi» için yani kısaca proleterya partisinden yeniden örgütlenmesi için «BİR İDDİA TAŞIMİYOR» sunuz, öyle ise derdiniz nedir, çabanız nedir? Kendi emeklerinize acımıyorsunuz iyi hoş da; sizlerden bir şeyler bekleyen milletin, paracılarına hele hele 112 sayfa derginizde ne dediğinizi anlamak için göz nuru dökenlere de mi acımıyorsunuz?

Görev apaçık ortada duruyor: proleterya partisini yeniden örgütlemek baş hedefidir. Her devrimci yayın-dernek-örgüt vs. bu hedefe yönelirse bir anlam taşır, yoksa elbette havanda su dövmekten öteye geçemez. Usta der ki «Bir gazete, sadece bir kolektif propogandacı ve kolektif ajitator değildir, aynı zamanda kolektif örgütlenicidir de».

Çıkarılan bir yayın organının hedefi proleterya partisini örgütlemek olmalıdır. Ancak ve ancak bu şartla ilke'nin «incelemeleriyle Türkiye'nin ve sosyalist hareketin temel sorunlarına bilimin ışığını tutmayı, yorumlarıyla gelişen olayları değerlendirmeyi, belgeleriyle de bu dönemin dönüm ve düşüm noktalarını saptamayı yamaçlaması ciddiye alınabilir.

Oysa ilke daha işin başında bindiği dalı kesiyor ve parti sorununu kendisinin dışına itiyor. «Böyle bir siyasi örgüt ise, herhangi bir derginin sınırla-

nın de dediği gibi «yayın organı çevresinde kümelenmiş AYDINLAR» dergisinden öteye geçemez. İlke'nin daha başlangıçta çıkışlarının hatalı oldukları anlaşılıyor mu?

Kendileri için doğru olan, yani bu hatalı çıkışları iyüzünden «hareketin toparlanıp güçlenmesinin üçbeş kişinin ya da birkaç yayın organının işi olmadığını» bilmeleri genel bir doğru olabilir mi? Elbette olamaz. Ve zaten Kivilcim çıkışı ile bu görüşün tamamen tersini savunmaktadır. Burada sözü ustaya bırakalım.

«Eğer çıkarılacak olan gazete adına layık bir gazete ise, yani eğer düzenli olarak çıkarılıyorsa, bir dergi gibi ayda bir değil, ama en azından ayda dört defa çıkarılıyorsa) sadece gazeteyi dağıtma eylemi fiili bir bağın kurulmasına yardımcı olur. Şu anda, devrimci amaçlarla şehirlerarası haberleşme pek ender rastlanan bir şeydir. Her zaman ve her durumda, kaide olmaktan çok istisnadır. Ama bizim bir gazetemiz olsaydı, böyle bir haberleşme kaide olurdu ve elbette ki, sadece gazetenin dağıtımını sağlamakla kalmazdı, (daha önemli olan) tecrübe, materyal, kuvvet ve kaynaklar arasında ki mübadeleyi de sağlardı. ÖRGÜTLEME ÇALIŞMALARININ kapsamı hemen GENİŞLER - biz majiskülledik - ve bir bölgede sağlanan başarı, öteki bölgelerin daha iyi çalışması için örnek olurdu »

«Bize en çok ve acil olarak gereken şey, alanı genişletmek, şehirler arasında düzenli ortak çalışma temeli üzerinde gerçek bağlar kurmaktır, çünkü

Aşağıda okuyacağınız yazıyı, bir arkadaş bundan 4-5 ay önce sıcaklığına yazmış ve yazıda eleştirdiği arkadaşına bizzat sunmuş. Zamanı biraz gecikmiş olmakla birlikte eleştiriler halâ aktüalitesini koruyor. Bu bakımdan yayınlamayı yararlı gördük.

«Yine Parti ve Çadır Üzerine» başlıklı yazısını Sayın Oya Baydar, şu cümle ile noktalyor: «Gerek parti sorunu, gerekse hastalıklarımız üzerine, yeniden düşünmekte yarar vardır.» Doğru söze ne söylenir... Sadece düşünmek de yetmez, bunların sebeplerini araştırmak, geçmişte «Parti ve hastalıklar» üzerine yazılanları, yapılanları eleştirmek, geçmişin olumlu mirasına sahip çıkmak ve o mirası yeni durumlarla zenginleştirmek gerekir.

Onun için, önce «Parti... sorunu üzerine» daha üç yıl önce yazılanları ve yapılanları şöyle bir hatırlamaya çalışalım:

«50 yılın kazancı partiyi yitirmek olmuştu. Bütün devrimcilerin ağzından, kaleminden «özörgüt» sözleri düşmüyordu. Ama kimse partinin, NASIL ÖRGÜTLENİLECEĞİ, TÜZÜK ve PROGRAMININ neler olabileceği üzerine somut, elle tutulur birşeyler söylemek ve davranış göstermek bir yana, henüz bu sorulara bile ulaşamamıştı.

Bu mahşer içinde Dr. Hikmet Kıvılcımlı birbiri peşi sıra «Bilimsel Sosyalizmin Doğuşu», «Opportunizm Nedir?», «Türkiye Halkının Teşkilatlandırılması», «Devrim Zorlaması, Demokratik Zorlama» kitaplarını yayınladı. İlk iki kitap, «en çok kafa karıştıran kavramlara açıklık vermek amacını taşıyordu ya da bu amaçla ağırlandı. Diğer iki kitap ise: az çok açıklığa kavuşacağına inanılan kavramların yaratacağı ortak dil üzerinde somut olarak parti problemini geçmişin bütün dersleriyle birlikte ve pratik önerilerle sunuyordu.

Daha sonra 1967 yılı yayınlanmış olan «Uyanmak İçin Uyanmalı, Uyanmak İçin Uyanmalı» ikinci kez basıldı. Bu eserde de T.I.P. eleştirilerek bir proleterya partisinin tüzük ve programının nasıl olması gerektiği, proleterya partisinden örgütlenme ve örgütlenme şekilleri inceleniyordu. Yine bu arada, parti probleminde en kısa ve en özlü cevabı veren çağrı: «Anarşi Yok, Büyük Derleniş» yayınlandı.

Bunlarla da kalmadı. Haftalık çıkan «Sosyalist» gazetesiyle en aktüel problemlere ama en başta parti probleminde, en sıcaklığına olaylara göre yine çözümler önerildi.

Bütün bu «Anarşi yok, derleniş» PAROLASI, diğer deyişle: Ajitasyon ve propogandası, «Proleterya partisinden reorganizasyonu için» «Devrimci Derleniş Komiteleri» ÖRGÜT BİÇİMLERİYLE teori alanından pratiğe geçirmeye çalışıldı.

Son olarak ise, somut olarak bir proleterya partisinden tüzük ve programı ne olmalıdır sorusuna cevap olarak ve bütün devrimcilerin tartışması diyeyle «Vatan Partisi Tüzük ve Programı» yayımlandı.

Tam bu sırada sıkıyönetim ilân edildi. Devrimciler «balyoz» indirildi. Herkesin devrim havası çaldığı günlerde, kimsenin devrim yapmaktan, parti yapmağa zamanı yoktu.

taşmasının ortaya çıkması için gerekli ön şartı meydana getirirler.

Pratikte, «Bunları önce kabul edelim, tartışalım, sonra kuralım» şeklinde bir ertelemeyle değil iç içe ve somut örgütlenme biçimleriyle koyulmuşur. Bunu da not etmeden geçmeyelim.

Balyozlar inmeden önce «Parti problemi» böyle kuyulmuştu. «Proleterya partisinden reorganizasyonu» mücadelesine girilmişti.

Geçmişin tecrübelerini yok saymaya kimseye bir şey kazandırmaz, kaybettirir. Hele mirasa gizliden sahip çıkıp açıkça savunmamak «Siyaset sanatında» ilerde tami güc alışkanlıklara kapı açar. Siyaset sanatında devrimciler görüşlerini açıkça ve kökleriyle savunmalı, «canbazlığa» düşmemelidirler.

Halbuki şimdi, geçmiş gözlerden sakladığımız için: «Partiyi yeniden örgütlenme» mücadelesi değil, «Proleterya partisi uğruna» «zaman ve şartları» henüz müsait olmadığı için «Halk partisine oy verelim» veya «verelim mi, yoksa vermiyelim mi?» tartışmasına kardi. Herleme değil gerileme sağlandı.

Bu kısa girişten sonra günlük «Yeni Ortam» gazetesinin sütunlarında özellikle Oya Baydar ve Burhan Şahin tarafından öne sürülen görüşlerin eleştirisine geçmeden önce şunu da belirtelim.

Her iki yazar da İşçi Sınıfı'nın Metoduna ve Dünya Görüşü'ne inandıklarını belirtiyorlar. Gerçekten de yazıları Türkiye'de günlük bir gazetede bu güne kadar olanların en iyilerindedir denebilir. Okuyucularının kafalarındaki pek çok soruya, sürekli olarak işçi sınıfını göze batırarak genel karşılıklar verdikleri okuyucularına belli bir seviye kazandırdıkları gerçektir. Yazarların bu olumlu yanlarını belirtmek boynumuza borçtur. Bu eleştiride gerçekten değerli böyle kimselerin yazılarına yöneltildiyse Kardeşliğimizin isbatı olarak anlaşılmalıdır.

Eleştiriyi yapmamak, yanlış olduğuna inandığımızı söylememek meşrebimize uygun değildir. Eleştiri düşmanlığın değil gerçek dostluğun ifadesidir.

Bu eleştiriyi yapmak artık şart olupda hazırlarken elimizde yeni ortam koleksiyonları yok. Yalnızca hatırimızda kalanlar var. Eğer hatırimızda yanlış kaldıysa özür dileriz. Bir de «Yine parti ve çadır üzerine» yazı önümüzde duruyor.

Parti üzerine görüşler şöyle özetlenebilir: «Önümüzde seçimler var. Bu seçimlere sosyalistler bir partileri olmadan giriyorlar. Türkiye'de TIP'den kalan bir oy potansiyeli var CHP son zamanlarda daha da sola kaymış durumda. Sosyalistler de CHP'ye oy vermeli! Ama demokrasiden geldikten sonra kendi partilerini kurmak üzere «CHP» örgütüne girelim » görüşü teslimiyetçi, «oy vermeyelim» görüşü «sol sektör» bir görüşü yansıtır. Gücümüzü düşmanın en zayıf yerine yığmalıyız. Bu durumda ya-

... bunları bilmezler mi? Bilirler. Peki bilirler de neden açık, duru, en sade vatandaşın dahi anlayabileceği yolu tutmazlar? Bunun «Yayın organlarının çevresinde kümelenmiş aydınlar» oluşlarına ve utangaç sosyalistliklerine verelim.

«Bu birliğe ulaşabilmek ise, temel doğruların eksiksiz sindirilmesini, olayların doğru yorumlanmasını zorunlu kıyor»muş (a.y.) Temel doğruların eksiksiz sindirilmesi nerede, nasıl ve ne şekilde olur acep? Birincisi Sosyalizmin bilimine, doğruların eksiksiz sindirilmesi diye birşey yoktur. EKSIKSİZLİK sosyalizmin biliminde ölümle, canlılığı ve hayatı kaybetmekle eş anlamlıdır. Bilimsel Sosyalizm'in kendisi bugün tamamlanmış bir bilim değildir. Bu «eksiksizlik» ancak ilkeçilerin sosyalizme «katkısı» mıdır? İkincisi: Temel doğruların eksiksiz

fını anlayamadık. Buna kırk yıldır kullanılan diyaletik dese acep fazla mı açık konuşmuş olacağız? Neyse diyoruz, sosyalizmin kafası gözü yarılsa da gene zararı yok. İlke geçmişten dersler alacak ve «İdeolojik birlik ve bütünlüğe giden yolda bir ADIM» olacak diye tam, derin bir nefes alıyoruz, yazının devamını okuyunca nefes tikanıklığından kendimizi zor kurtarıyoruz:

«Ancak, İLKE'yi çıkarınlar, ne bu çabaların, ne de hareketin toparlanıp güçlenmesinin üç beş kişinin ya da bir kaç yayının organının işi olmadığını bilmektedirler İLKE dergisi BÖYLE BİR İDDİA TAŞIMADIĞI gibi birikimin toparlanıp merkezleşmesi görevinin yayın organları çevresinde kümelenmiş aydınlarla değil, ancak ve ancak bir siyasal örgüt sağlanabileceğinin bilincindedir.» (a.y.) (Biz

rim çok aşan geniş kapsamı çabaların ve güçlerin birleştirilmesiyle gerçekleştirilebilir» (a.y.) Elbette proletarya partisi var olan grup ve yuvarların doğru devrimci teori çerçevesinde birleşip derhal pratiğe atılmasıyla gerçekleşecektir. Sorun, en basit bilinen gerçekleri tekerlemek, zorlukları sayıp dökmek değil YOL GÖSTERİCİ OLMAKTIR.

Başta işçi sınıfımızın olmak üzere halkımızın bağrından çıkan devrimci kadrolarla teorik ve pratik bağ kurmayan, proletarya partisinin acilliğini göstermeyen, bunun için somut pratik önerilerde bulunmayan, hâla yuvar zihniyeti ile hareket edenlerin maskesini indirmeyen sadece ve sadece aydan aya 10 T.L karşılığı piyasaya sürülen ve suya sabunla dokunmayan yazılar içeren bir dergi elbette kendileri-

parçalanma insanları ezilmektedir ve onları dünyadan habersiz, kimden neyi öğreneceğini bilmeden ya da nasıl tecrübe edinildiğinden, geniş eyleme girişme isteklerini nasıl tatmin edeceğinden habersiz durumdadırlar Bütün yolların Roma'ya gittiği gibi devrime giden bütün geçitler boyunca insanları yorulmadan ileriye doğru yürümeye teşvik eden bir ortak gazetenin yardımıyla gerçek bağları kurmaya başlayabildiğimiz yolun daki iddiamda direniyoruz.

İlkeçilerin yanılgıları: Devrimci kadrolarla teorik ve pratik bağ kurmayışları, kuramayışlarında yatmaktadır. Ve bu yanılgılarını genelleştirerek hiç bir yayın organının da bu işi başaramayacağı sonucuna varıyorlar. Dünya devrimci mücadelesini inceleyince (Devamı 4 sayfa)

«Eleştiriler, önçiler; ya okunmadı, ya da güllünp geçildi, kulak arkası edildi. Meğer iş başkaymış: O küçümser gülüşlerin ardında «Yaya kaldın tatar ağası» hesapları varmış. Nekadar da çok «Parti» varmış. TİP, THKP, THKP, TMLKP gibi bir sürü «parti» ortaya çıktı. Sıkıyönetim mahkemelerinde öğrendik. Her aşırı bolluk, aşırı yokluğu da beraberinde getirir.

«Parti» çokluğu da, parti yokluğunun en güzel delili değil midir?

Demek halâ Proleterya Partisi yok. Nasıl kurulabilir?

Yukarıda çok kısa bir özetini vermeye çalıştığımız düşünce ve davranış biçimleriyle daha 3 yıl önce somutça kondu.

Önce, Parti'nin bir yuvarın tarikatlaşması yani kendi kendine «Parti» adını vermesiyle kurulamayacağı, ancak, yuvarların; hiç olmazsa, bir proleterya partisinin yuvarlar arasında kabul edilen somut tüzük, program ve organlar içinde toparlanabilmeleriyle örgütlenileceğini kabul edenleri gerekir.

Yine bir parti ancak «Parti mücadele içinde ortaya çıkacaktır» veya «Henüz şartlar ve zaman müsait değil» gibi kendiliğindenci görüşlerin yanlışlığının yine yukarıdaki şartları kabul eden yuvarlarca iyi kavranması gerekir.

«Proleterya partisi uğruna...» değil, «Proleterya partisini yeniden örgütleme» mücadelesi gerektiğinin bilinmesi şarttır.

Bütün bunlar, Parti'nin, nasıl bir parti olabileceği tartışmasının, yani «Nasıl bir program ve tüzük?» tar-

pacak en doğru iş CHP'ye oy vermektir.»

Biz eleştirimizi bu genel görüşlerden hareketle de- gilde «Yine Parti ve Çadır» başlıklı yazıya göre yapalım.

«TİP'in kapatılmasıyla boş kalan yeri dolduracak «Sosyalist Parti» sorunu, bütün sosyalistlerin kafalarını kurcalıyor olmalıdır.»

Yazarın «sosyalist parti» diyerek gerçek bir «PROLETERYA PARTİSİ»ni kasteddiği açıktır. Yazarın kendisinde bilirdiği TİP hiçbir zaman bir proleterya partisi olamadı. Ne tüzüğü, ne programı, ne örgütlenmesi ne de kuruluşuyla o bir sosyalist parti değildi. Öte yandan «sosyalist parti» sorunu, TİP'in kapatılmasından önce de yukarıda çok kısa bir özetini verdiğimiz düşünce ve davranış biçimlerinde «sosyalistlerin kafalarını kurcalıyor»du. Peki yazar daha yazının ilk paragrafında niye böyle iki önemli yanlış yapıyor? Eğer bu yazıyı yazan herhangi bir «gazeteci» olsaydı hoş görülebilirdi. Fakat bu satırların yazarı köşesinden Türkiye'deki sosyalistlere taktik veriyor ve açık açık olmasa da, seçimlerden sonra bir «Sosyalist parti» kurma girişiminde bulunacağını yazıyor. Geçmiş yanlış değerlendirerek, «kafaları kurcalayanları» unutarak kurulacak böyle bir parti ne olur Allah bilir. Yazar sıkı yönetim şartlarında sadece sosyalistlere hitap eden bir gazete yazdığını onun için böyle ihmallerde bulunduğunu söyleyebilir. Ama bu da cesaret arzederken, sirkatin söylemek olur. Gerçek bir sosyalist gerçeği yazar. Çünkü «gerçek devrimcidir». Gerçek eldeki imkanlarla açık açık yazılmıyorsa aynı gerçeği anlatan değişik yöntemler bulunabilir.

(Devamı gelecek sayıda)

Olay ve Aybar

BİLAL HÜSEYİN

«Gevşekliğe, yüreksizliğe, oportünizm uşaklığına ve Bilimsel Sosyalizm teorilerinin tahrif edilmesine karşı sert bir mücadele açmadıkça, işçi sınıfı Devrimci rolünü oynayamaz...» V.I.U.L.

Bu anlayışla hareket ediyoruz: Geçirdiğimiz üç yılın gerici tehdidi, sosyalistlerimiz arasında bir «gevşeme», bir «çözülme» yaratmış olabilir. Ve bunun etkisi ile yeniden TİP oportünizminin paraleline veya içine düşülebilir. Bir ara bayağı canlanan «sol» serüvencilik şimdilerde son soluğunu vermiş görünüyor. «Sol» serüvencilik akımının yanlışlığını anlayan devrimcilere, şimdi de eski TİP oportünizmi, «Kaç ben kurtarayım» dercesine yeniden kucak açıyor. Gelişen tehlike; farklı görüşler ve biçimler, hatta elemanlarla, Burjuva Sosyalizmi'nin yeniden hortlaması, canlanmasındır.

Kimi arkadaşlarca denecek ki: «Onlar ölmüşlerdir, gömülmüşlerdir, onlarla uğraşmaya değmez». Biz aynı kanaatte değiliz. ABA'cı burjuva sosyalizmi Türkiye Sosyalist Hareketi'nin en az on yılına mal oldu. Ve şimdi de; sosyalist hareketimiz içinde etkisini sürdürmektedir. Burjuva sosyalizminin etkenliğini katıyen küçümsemeyelim. Yakın tarihimizi bir kere daha hatırlamaktan korkmayalım: «Ne var ki Türkiye'de Finans-Kapital, daha doğarken ölümü görmüş, Proleterya Partisi'nden ürkmüştür. En son TİP'in doğuşunu, sırf Türkiye'de gerçek bir işçi Partisinin kuruluşunu önlemek üzere KİŞKİRTMİŞTİR.» (H.K.) gerçek budur.

Bugün de, tantanalı törenlerle bir «sosyalist par-

ti» kurma oyunları tezgahlanmaktadır. Bize düşen görev, Proleterya Partisi'nin devrimci temellerini atarken «Sosyalist Parti» maskaralıklarının iç yüzlerini, asıl niyelerini ve niteliklerini gerçek sosyalistlerin gözleri önüne sermektir. Onları hakiki kimlikleriyle işçi sınıfımıza ve halkımıza tanıtmaktır. Aksini düşünmek «İşimiz mi yok» demek, hatta susmak, bile rek bilmiyerek Burjuva Sosyalizmi'nin güçlenmesine, proleterya sosyalizminin gerilemesine yol açar. «Bilimsel sosyalizmin, işçi sınıfı hareketi içindeki sağ ve sol oportünist akımlara karşı döğüşerek güçlendiğini ve biçimlendiğini akıllardan çıkarmayalım.

Gelelim «Olay» dergisine. ABA'cılarının ilk A'sı (Aybar) yeniden sahneye çıktı. Çıkarıldı desek daha doğru olur. Şimdi «Olay»ın olaylara bakışını kendisinden izliyelim:

«Açıkça sağcı muhalefet ve dengeli iktidarla birlikte, GERÇEKTEN DEMOKRATİK REJİMLERDE görülen partiler yelpazesinin yalnız bir parçası oluşmuş olmaktadır. Yelpazenin bir diğer parçası, bir başka deyişle sol yanı boştur. İşte bu nedenledir ki OLAY, eşliğinde bulunduğumuz «yeni dönem»de yelpazenin bütünüyle açılmasını istemekte, bunu yüreklilikle savunmaktadır.» (Olay, Olay'ın Olaylara Yorumu. s. 3) (Majiskülleyen: B.H.) Demek, «GERÇEKTEN DEMOKRATİK REJİMLERDE» partiler yelpazesinin «Sağ» ve «Sol» yanları olmuştur. Bizde yelpazenin «Sol» yanı boşmuş. O zaman «Rejimimiz» «Gerçekten demokratik» bir «rejim» oluyormuş. Olay'a göre «rejimimiz»in «gerçekten demokratik» olması için yelpazenin «sol» yanı da «açılmamış». Ve «bunu yüreklilikle savunmaktaymış»lar. Bu ne demek?

Burjuva parlamenter aşk oyunlarına doyamayan Mehmet Ali Aybar ile Celal Kargılı'nın «Burjuva demokrasisini» «gerçekten demokratikleştirme» çabalarıdır. Yelpazenin «Sol» yanı da olsaydı, ve «sol» yandan kendileri o «Yüce Parlamenta»ya girebilse idiler, «Bizim demokrasimiz de» tıpkı batıdakiler gibi «Gerçekten Demokratik» olacak. Dün o meşhur «Burjuva Demokrasi»nin «sol» yanı da doluydu. TİP vardı. O zaman «Demokrasi denen hikaye, demek, «Gerçekten Demokratik bir rejimdi.» Bütün bu saçma düşüncelerin, Parlamenterist, oportünist, ABA'cı TİP oportünizminin, Burjuva Sosyalizminin - ortalığa yaydığı kusmuklarıdır. Bilimsel sosyalistlerin burjuva demokrasisinden yararlanması, yararlanmak istemesi başka şeydir. Burjuva sosyalistlerinin «Burjuva Demokrasi»ni ALLAHLAŞTIRMALARI ve önünde namaz kılmaları başka şeydir. Burjuva sosyalistlerine göre «Burjuva Demokrasi»nin sınırları içinde sosyalizm yapılabilir ancak. Bu legalizmin batağına gömülmekten başka bir şey değildir. Ve yine Burjuva Sosyalistlerine göre, siyasal mücadele parlamentoda kayıkcı döğüşünden öte bir anlam taşımaz. Bu da parlamentarizm illetinden başka bir şey değildir.

Soyut bir «Demokrasi», sınıflar üstü bir demokrasi yoktur. Demokrasi de sınıfına göre gerçektir, sınıfına göre yalandır. Şu meşhur «GERÇEKTEN DEMOKRATİK REJİMLERDE»ki «DMEOKRASININ» ne olduğuna bir bakalım: «Örnekleri saymakla bitirilmez. Kültür savunuculuğunun son perdesini «Basm hürriyeti» dediği şeyde bulmakla ögünür. Gerçekte bütün basımlar ve yayınlar: matbaalar, gazeteler, kitap yayıncılığı, memlekette basılan kitap ve gazetelerin okunabilmesi için dağıtış ve satış bayilikleri hep sermayenin elindedir. Basın-Yayın imiğinden Finans-Kapitalin pençesine sarılmış durur. Haddine ise Finans-Kapitali zerrece tedirgin edecek bir ses çık-sın. Çıkaramın imiğini sıkıyönetimden bile değildir...»

O basit olayın bin bir çeşitleri, velveleli velvelesiz, her gün toplumun her alanında akıp geçer. Hele demokrasi yosmasının ırz'ı namusu hangi yollardan korunmazki. Sendika özgürlüğü olur mu? olur. «Grev Hakkı» var mı? Ne demek tabii var. Sendika, Grev, Toplu Sözleşme Kanunları harıl harıl çıkarılır. Ancak o «İlak» lar, o «Hürriyet» ler; Finans - Kapital'in «Ruh» ve «Kültür» anlayışı sınırında kalmalıdır.

İşçiler, köylüler, insan mantığı ile o hak ve hürriyetlere kazara sahip çıkmaya kalkıştılar mıydı, o davranışa «Demokrasi» ruhu ve kültürü değil; Finans-Kapitalin maddesi en öldürücü biçimi ile saldırır: Polis kurşunu, Jandarma süngüsü, Asker tankı onlarda yetmedi mi gelsin Sıkı Yönetim! Bir anda Anayasa da, Eabayasa da, bütün kanunlar, usuller, nizamlar da bir tek generalin anlayışına ve eğilimine kalmıştır. Toz kondurulmayan «Büyük Meclis»ler: baka kabırlar. Finans-Kapital, bütün «Hür Basın»ın ciğerleriyle hep bir ağızdan «Oh! Devlet varmış!» temposunu tutar.

Sıkıyönetim Ekonomik camdamları üzerine oturmuş bulunan Finans-Kapitalin: Ruhcu, Kültürcü, Fikirci, Felsefeci, Dinci, İmameci iki yüzlülüğüne Millet inancını. Günahı öbür dünyadaki «Ceza gününe» bırakılmaz. Finans-Kapitalin telli kaza kurşunu ile anlından vurulur. Ölümüne susamamış bulunan herkes, Finans-Kapitalin: Ekonomi temelindeki madde sömürsünü görmezlikten gelecek, onun sapına kadar Ruha kültüre inanmış allahçı ve dinci gösterişlerine inanacaktır. Öyle ya kapitalist düzenin en aşırı savunucusu kimdir? Finans-Kapitaldir. Öyleyse, düzeni büyük titizlikle koruyan Finans-Kapital, kapitalist sınıfının da kurtarıcısı ve koruyucusu niçin olmasın? (Devamı gelecek sayıda)

Halk Dersleri

Sosyalist bu başlık altında her sayıda bir öğreti yazısı yazacak.

Öğreti: En ilkel gerçekleri, okuma yazma bilmece de, her işçi ve köylünün anlayacağı dille verilecek. Her ders kısa kesilecek.

Birinci Ders:

İşçi, Köylü, Esnaf, Halkın Hallenişleri

Sevgili Köylü ve Esnaf oğullarım, kızlarım, kardeşlerim .Size işçi oğullarımın, kızlarımın, kardeşlerimin hallerinden söz edeceğim.

İşçinin hâli, hepimizin hâlidir, çoğumuzun geleceği, istikbâlidir. İşçi Sınıfı «kürkçü dükkânıdır.» Ne denli «tilkî» olursak olalım, hepimizin dönüp dolaşıp en sonunda varacağımız dükkân işçi Sınıfımız'dır. Postumuzu işçi olarak işverene satmaktan kurtulamayacağız.

Birinci büyük «Seferberlik» dediğimiz Emperyalist Dünya Savaşına girerken Türkiye'de işçi sayısı bir kaç yüz bin idi. 1965 yılı, Devlet İstatistik rakamlarında «ücretliler», yani işçiler 3 milyon sayıldı.

Demek 50-60 yılda işçi kardeşlerin sayısı 30 kat artmıştır. Demek, her 2 yılda, Türkiye'mizin işçi sayısı 1 kat çoğalıyor. Neden çoğalıyor? Onun sırası gelince yoklar, araştırırız.

Nerden çoğalıyor? Onu biraz düşünememiz eyle koymuşca bulabilir. İşçiler sizden, bizden, Köylüden, Esnaftan geçmelidir. Her birimizin, ya kendisi, ya oğlu, ya kızı, ya amcası, anası, halası, dayısı, teyzesi, yahut başka akraba ve komşuları veya onların çocukları her gün, dağarcığını omuzuna vurup gurbette «iş» aramaya çıkıyor, işçi oluyor.

Böylece nereden, hangi Köyden, Kentten, hangi çarşıdan kalkarsak kalkalım. Gurbete düşmemizin sebebi ortada. Tarlamız, Dükkânımız bizi beslemiyor. Kolumuzun gücünü Ağaya, Beye kiralamaya gidiyoruz... Açımızdan ölmek için buna mecburuz.

Yollara düşenlerin yüzde doksan dokuzu, gene hep biliriz: ya köylüleriz, ya esnaflarız, fakir fukarayız... Bin yıl öncesinde bir laf vardı: «Her yol Roma'ya çıkar» derlerdi. Şimdi: «Her yol işçiliğe çıkıyor.»

DEDE HANDE

İşçi Çıkarmaları Devam Ediyor

(Baştarafı 1. sayfada)

ile İşverenin bir pazarlığı sonucu yapıldığını söylemektedir.

Sendika iki yıllığına 26 TL. istiyor, İşveren ise; «26 lira ücret zammını veririm, ancak, 400 işçiye de çıkışımı veririm» diyor. Ve

sendikamızın «namusuna» toz kondurulmuyor, ALAN MEMNUN-SATAN MEMNUN. Tek zararlı çıkan satılan işçilerimiz oluyor.

Derby Lastik fabrikasında sözleşme imzalanalı neredeyse bir ay olmuştur. Halâ sözleşme açıklanma-

dan işten atılma tehdidi altında tutuluyorlar.

Yukarıda anlatığımız olaylar işçilerin başına gelen bin bir çeşit olaylardan sadece bir tanesidir. Daha doğrusu başlarından hiç gitmeyen olaylardır. Ancak İŞÇİ SINIFIMIZIN

Prolatarya Partisi Nedir ?

(Baştarafı 1. sayfada)

olması gerekir. Daha doğrusu, her gerçek Parti önce Sınıf örgütü demek kendiliğinden Siyaset örgütü demektir. Olmıyacak bir varsayımla : Siyaset yapmayı beceremiyen bir örgüt sırf Sınıf örgütü olsa ona Parti adı verilemez. Bütün zümreleriyle işçi Sınıfını içine almış veya sırf her zümreden işçilerin kurdukları ve güttükleri bir örgüt hemen Proletarya Partisi olabilir mi? Hiçbir zaman olamaz. Proletarya Partisi herşeyden önce bir siyaset örgütüdür.

Bunu söyler söylemez siyasetin ne olduğu, Proletarya Partisinin ne zaman, nasıl Siyasal örgüt sayılabileceği birinci problem olur. Siyasal Parti bir sınıfın sınırları ve sınıf bencilliği içine hapsolmamış bir örgüttür. Kendi sınıfından başkasını görmeyen bir örgüt, Siyaset'in dışında kalmış ve Parti olmaktan çıkmış olur. Çünkü Parti, ne bir zümreyi, ne bir sınıfı değil, Sınıflı Toplumda bütününü bir Ülkeyi ve tüm Dünyayı içine alacak, yönctecek, değiştirecek bir örgüttür. Parti bu evrensel görevini yerine getirebilmek için sınıf körlüğü denilen dar düşünce ve davranıştan kurtulmak, Siyaset yapmak zorundadır.

Bu bakımdan Proletarya Partisi herşeyden önce

kendi üyelerini Politika alanında yetiştirmek, onlara Siyasal Eğitim ve Bilinç sağlamakla görevlidir. Siyasal Eğitim, lafla olmaz: sınıflı Toplumda var olan bütün sosyal sınıf ve zümreleri kollamak olur. Sınıf bilgisi ve bilinci bir tek sınıf içine tekyanlıca karpamp kalmakla edinilemez. Bütün Sosyal sınıf ve zümrelerin içyüzlerini çok yanlıca kavrayıp işlemek gerekir.

Bunun ise tek pratik ve kaçınılmaz şartı: bütün Sosyal sınıf ve gevreler içinde her zaman var olan tüm hoşnutsuzları, ve tüm devrimcileri kendi içine almaktır. Onun için Proletarya Partisi yalnız işçilerin değil, her sınıf ve zümre içinden Bütün Devrimcilerin Partisi olur. Yani başka sınıflar ve zümrelerden Proletarya Partisi içine gelen hoşnutsuzlar :

1 — Gerçekten Devrimci olsunlar;

2 — Gerilerindeki bütün kayıkları batırarak gelmiş olsunlar..

7 — PROLETARYA PARTİSİNİN DİYALEKTİK BİLİMCİLİK SOSYALİZM

Buraya dek söyledikle-

rimizden anlaşılacağı gibi, Proletarya Partisi problemi, olaganüstü Diyalektik işleyen bir mekanizmadır.

O mekanizmayı alışılmış skolâstik Antika metot ve mantıkla, yahut metafizik Modern Burjuva metot ve mantığı ile kavrayabilmek olanaksızdır. O nedenle, Proletarya Partisi içinde ve dışında boluna skolâstik ve metafizik kafalar kırılıp dökülür durur.

Proletarya Partisi hem bütün işçi Sınıfının içinde olacak, hem de öteki bütün Sosyal Sınıfları niçinde olacaktır. Proletarya Partisi: hem bütününü işçi Sınıfının Devrimcilerini içine alacak, hem de bütününü öteki Sınıf, Tabaka ve Zümrelerin Devrimcilerini içine alacak... Bu açık bir çelişki dekil midir? Bir çelişkidir. Ama, akıldan nuydurma, sübjektif ve soyut bir ölü çelişki, yani saçma değildir: tam tersine, yaşantıdan gelme, en objektif ve en somut bir canlı çelişkidir, yani gerçekliğin ta kendisidir.

Proletarya Partisinin bütün gücü ve bütün dinamizmi bu gerçeklerin can-

lı Diyalektiklerinden gelir. Proletarya Partisi iliklerine dek bir Sınıf partisi, işçi Sınıfının partisidir. Ama egoist, kendi sınıf tekkesinin aşılması duvarları içinde bunamış sınıf tekelcisi bir Parti değildir. Örneğin İngiliz Trade-union'larının işçi Partisi öyle dar sınıfçıl kaldığı için, herşeyden önce, Sendika Ağalarının, Finans-Kapital uşaklığına yatkın, işçi Sınıfı düşmanı, Emperyalizm dostu örgütüdür.

Proletarya Partisi yalnız işçi Sınıfının çıkarlarını ve dar çerçevesini düşünmekle kalmaz. Sosyal Sınıflar tabusunu, işçi Sınıfı ile birlikte Toplum anlayışından siler. Ortada yalnız insan varlığını yüceltecek bir toplum ülküsünü taşır. En az Sınıfçıl olduğu kertede insancıl'dır. Hamervahı çileden çıkaran başdöndürücü Diyalektik buradadır. Bu olaganüstü (Sınıf + İnsan) ülküsünün biricik bilimi ve bilinci, Teori ile Pratiği işçi Sınıfı açısından Proletarya Partisi'nde sentezleştirmiş bulunur. nBilimcil Sosyalizm'dir.

Öz Eleştiri

İş Yapan Yanlış da Yapar

İlk sayımızı okuyanlar, sayılamayacak kadar çok; dizgi, tertip yanlış görmüşlerdir. Bunun sebebi gazete çıkarma konusundaki; bilgisizliğimiz ve tecrübesizliğimizdir.

Yanlışlardan ve eksiklerden en önemli bir kaçını burada düzeltelim.

1) «İŞVEREN SOSYALİZMİ — İŞÇİ SOSYALİZMİ» başlıklı uzun yazının yazarı Dr. Hikmet KIVILCIMLI'dır. Yazı ilk kez AYDINLIK dergisinin Haziran 1969'da yayımlanan 8. sayısında basılmıştır. Biz oradan aldık. Yazarın adının eksikliği tashih (yazıların düzeltilmesi) sırasında göremememiz, «Ağaçlardan ormanı görememek» gibi oldu.

2) «SOSYALSTLERİN BİRİNCİ GÖRE-Vİ» başlıklı yazıda şu aragraf eksiktir. Düzeltiriz.

«Güneşimiz ve yıldızlarımız oluşurlarken Evren: bir uçsuz bucaksız ışıklı bulutmuş. Ona Fizik bilimi Kaos (Mahşer) diyor. Bütün Güneş Sistemleri o mahşerden çıkmıştır. İnsanlık, Uygarlığa (Medeniyete) ulaşırken, Toplum: küçükük Kan örgütlü oymakların (Kabile ve Aşiretlerin), «Soy»ların, «Boy»ların sonsuz kaynaşması içinde Mahşer gibi kıvrılır, dururmuş. Ona, Sosyal bilim Tarihöncesi diyor. Bütün uygarlık düzenleri o Kaos'tan çıkmıştır.»

Öte yandan gazete 3 gün geç basılmıştır. Matbaa sahiplerine «emniyet görevlileri» gazeteyi basmama yolunda «tavsiyelerde» bulunmuşlar, Gazeteye epeyce yakından ilgilenmişler, böylece gazetenin basımını 2 gün geciktirmişlerdir.

Diğer yandan zamlar yüzünden 1 gün kâğıt bulamadık. Sonunda karaborsadan satın aldık.

Neyse, geç te olsa, güç te olsa yayınlamaya ve ellerinize ulaştırmaya çalıştık.

Biraz da eleştirilere değinelim: Gazete hakkında kulaktan kulağa çok şeyler söyleniyor. Şimdilik cevabımız şunlar:

1) Eleştiri mertçe yüze karşı, açık açık yapılmalıdır.

2) Eleştiriler şahsiyata dökülmemeli, prentp ve fikirler etrafında olmalı.

3) Eleştiri silahı, silahların eleştirisine varmamalı.

Bu esaslar dahilinde yapılacak her eleştiri buradan yayınlamak ve cevaplandırmak boynumuza borçtur.

300 den fazla işçi öldü

(Baştarafı 1. sayfada)

takışlar bir zaman alır. İşte sık sık görülebilecek kazalar bu noktada başlar. Aşağıdan eski ustabaşı (yani taşaron) hemen bağırrır. «Her yerde bağlayıp çözme zaman kaybediyoruz, amma da korkaksın he» Eğer kanunları, nizamnameleri hatırlatmaya kalkarsanız «Çok ukala olduğunuz» söylenir, işten atılır açıklıkla baş başa bırakırsınız. Derken birgün düşüp öldünüzü, müfettişler gelir, belinizde emniyet kemeri olduğu dolayısıyla kendi ih-

kırpıla kırpıla kuşa döndürülür. Gelir vergisi, sigorta kesintisi, bordro oyunları, mesailer gösterilmez. İşçilik yapan bilir. İşçinin en yıkık olduğu günü, para aldığı gündür.

EĞER İKTİDARLAR VERGİ KAÇAKÇILIĞINI ÖNLEMENDE GERÇEKTE KARARLI VE SAMİMİ İSELER : VERGİ KAÇAKÇILIĞINI ÖNLEMENDE - İŞÇİDEN VERGİ ALMAMAKLA OLUR.

Daha şurada sıralamakla bitmeyecek binlerce dert işçiyi bunalıp, sersemletmektedir. İşçinin hak-

Mutlu Akü Olayları

İŞÇİ SINIFININ TARİHCİL GÖREVI

(Baştarafı 1. sayfada)

Birkaç bin kurnaz yalancının mumu yatsıya kadar bile yanmaz. O birkaç bin kurnaz, niçin ve nasıl: çalışanların her günü bir lokma ekmeğini bile çok görüyor işçi ve köylü fukaranın çoğunu, çocuğunu, evini barkını darmadağın sokağa atabiliyor. Hakkını arayan emekle değer yaratıcı insanlarımızın üzerine ikide bir süngü, ateş, kurşun... Sıkışınca tank, uçak yağdırabiliyor. Niçin ve nasıl mı? Çok basitçe: **Siyaset iktidarını TEKEL'inde tutarak ve tutabildiği için bu, kulağımıza küpe olması gereken ikinci derstir.**

Çivi çiviyle sökülür. O, ciğeri beş para etmez, memleketin gümrüklerini «Batılı» dedikleri **Parababalarına**, «Ortak Pazar» dalaveresine kurban ederek, milleti resmen satan birkaç bin soyguncu ortada. Bu güruh mademki politikanın su başlarını keserek, **iktidarı** tekelinde tutarak türlü canavarlıklarını yapabiliyor. Sonra, meclise soktuğu adamlarıyla kayıkçı dövüşleri çıkararak dikkati o hokkabazlıklara çekebiliyor. Sonra, ezik, bitik, aç, işsiz yığınlarımıza koleralı zemezem satarak, her çapulun ve haydutluğun «**Din İman, Bin Mintan**» adına yapıldığını da rahatça yutturmanın yollarını parayla, zorla, sürü sürü sözüm yabana «**gizli**» tarikatlerle arayıp bulabiliyor. Bunun önüne **Siyasî iktidarı** ele alma savaşından başka hiçbir şey geçemez. Bu, kulağımıza küpe olması gereken **Üçüncü Derstir.**

İktidar lafla alınmaz. Normal olarak **Siyasi İktidar Savaşı** yapacak bir **Sınıf Partisi** ile alınır. Bir askercil vuruş, bir çete baskını: her hangi şart momentten, veya sürprizden yararlanarak, iktidara çıkmaz mı? Belki çıkar. Ama iktidara çıkmak değil, çıkılan yerde tutunmak iştir. Bugün iktidarda tutunmanın, tek şartı Modern bir Sosyal Sınıfa gerçekten dayanmış, yedek sosyal güçleri akıllıca kullanabilen bir **Öncü Örgüt** (siyasî parti) ile olur. Çalışan yığınlarımızın siyasî iktidarda tutunacak Örgütü, ancak İşçi Sınıfı Partisi olabilir. Bu, kulağımıza küpe olacak **dördüncü derstir.**

Fabrikaları, Yolları, Çiftlikleri, Sarayları, Şehirleri, Gecekonduları yapan ve işleten İşçi Sınıfımız, **Devrimci Gençlikle** elele: **İşçi Sınıfı Partisini** de yapacaktır. Çünkü İşçi Sınıfı Partisini yapıp yürütmeyi becermedikçe, başka her şeyi yapmanın, Dünyaları yeniden kurmanın, insanca yaşamak için yetmediğini, hergünkü gözyaşlı ve kanlı denemeleriyle sınımıştır. Daha da çok sınıyacaktır. Yaşamının ve binbir günlük dövüşün verdiği en büyük denemeli ders, öteki aşırı ca açık 4 düşünce ve davranış dersi ile çelikleşecek, mızraklaşacak bir avuç asalak gerici, geriletici vatan haini parababasının iktisat tekelini ve sınıf tahakkümünü yenecektir. Tarihin yörüngesi, en ufak ikirciliğe yer bırakmayacak ölçüde, işçi sınıfının yörüngesine girmiştir. Ne denli parlak göktaşı görünmek tutkunluğu içinde bulunurlarsa bulunsunlar, eğer uzayın sağır boşluklarına yitmek istemiyorlarsa, bütün devrimci yıldızlar, Tarihin ve işçi sınıfının yörüngesi içine akmalıdırlar. Bu yörünge proletarya partisidir.

malinizden öldüğünüz zapta geçilir. Mekanizma aşağı yukarı her işyerinde buna benzer. İnsana değer vermek ne gezer.

İskenderunda bugüne iş kazalarında ölen işçilerin sayısı 300'ü çoktan aştı. Sömürüyü arttırmak, «mutlak sömürü» sistemini sürdürmek için kurulan bu mekanizmaya «çağdaş uygarlık» hayranı bezirgan gazetelerimiz hiç değinmez. Çünkü onların bezirgan mantığına: «Bir köpek bir insanı ısırırsa haber değildir, ama bir insan bir köpeği ısırırsa haberdır.» İşçiler ölürken «Köpekler insanları ısırılmaktadır» yani bunlar olağan şeylerdir. Dile kolay sırf İskenderun'da 300'ü aşkın işçimiz bir avuç şirketin aşırı kâr uğruna katledildi. Hergün bir yeni sakatlama, yeni ölüm haberi ekleniyor.

İşçilerin günde en az 9 saat en ağır şartlarda çalışıp yarattıkları değere karşılık ellerine geçen ücret karınlarını doyurup kendi günlük en zaruri ihtiyaçlarını bile karşılamayacak vaziyettedir.

İnşaat işçilerinin çoğu evini, ocağını, memleketini bırakıp, «ekmek parası» için o şantiye senin bu şantiye benim dolaşıp dururlar. Her işçi, bir işe girebilmek için aylarca boş gezer. Ev kirası, otel parası, yiyecek parası, fiatlar ateş pahası. Nasıl yaşanır? İşçinin aldığı ücretin çoğu daha eline geçmeden

kinî koruyan arayan kim?.. Kanun mu? Onu kimse piyasada göremez. İşveren istediği zaman şıp diye aynı kanun ortaya çıkar. İşçinin elini kolunu bağlar. Sendika mı?.. İşçiler haberleri olmadan üye kaydedilir, gene haberleri olmadan işçiler adına sözleşmeler yapılır, gene işçiler adına, işçilerin haberi olmadan sendika aidatları kesilir, gene işçiler adına Çukurova'nın mültimilyoner bezirgan haciağalarıyla birlikte pavyonlarda barlarda, soğukluk, Belan randevu evlerinde kumrahanelerinde yenir. Biraz kırıntı da sendikaların işçiye karşı gözdağı vermek amacıyla besledikleri kabadayılara, fedailere koklatılır. Öyle bir sistem ki anlatmakla bitmez.

Bunlar yalnız İskenderun'da olmuyor her yerde aynı olaylarla karşılaşabilirsiniz.

Bu gidiş nereye kadar sürer?.. Diğerleri yaratan, yaşatan işçi sınıfı neden bu duruma müstahak görülür? Bunları bilmeyen duymayan var mı? **Yok.** Ama bütün bunları ortadan kaldırmanın yolu yok mu? **VAR.** Bunun için. İşçi sınıfının partisini örgütlemek; **BİLİMLİ, BİLİMLİ, DİSİPLİNLİ, KARARLI** mücadele vermek; atılacak ilk adımdır. **Bugün en kutsal görevimiz budur.**

HASAN ÇELİK

İLKE'nin ilkelliği

(Baştarafı 1. sayfada)

bu düşüncenin saçmalığı açıkta ortaya çıkıyor. Siyaset arenasında yapamayacaklarımızı da söylemek yığıllık sayılabilir. Bunu söyleyen kimseyi kınayabiliriz; ancak kendi eksiklerini ve hatalarını lütfen genel bir kuralmışcasına yutturmaya kimse kalkmasın.

«İlke dergisi, SADECE gerekli ideolojik oluşum ve gelişime işçi sınıfı anahtarını elinden bırakmıyarak yardımcı olmayı hedef bilen bir yayın olacaktır». (a.y) (biz majiskülledik) Toru topu altı paragرافlık yazıda insan neyi eleştiremeyeceğini arayacak nerede ise. İLKE kendi çalışma alanını «aSdece ideolojik oluşum ve gelişimle»

sınırlamamalıdır. Bir yayın organı ideolojiyi işçi sınıfı düşüncesini-basta işçi sınıfı olmak üzere halkın zın ve onun devrimcilerinin DAVRANIŞI ile SENTEZLEŞTİRİLMELİDİR. XX ilke, düşünce ve davranışın diyalektik birliğini kopararak bir yanılığa daha düşüyor. Bütün bu yanlışlıklarını da ilke, «işçi sınıfı anahtarını elinden bırakmıyarak» yapıyor. Yani kendileri dışında olan başka eğilimler işçi sınıfı dışına düşecekler. Toplum evimizin iktidar kilidini, işçi sınıfının anahtar ilke-cilerde olduğundan hiç bir sol eğilim açamayacak. Bu 50 yıllık ev sahibi sosyalist hareketimizi bastırın yavuz hırsızlık değilse, ne dediğini bilmemektir.

Ve son olarak: Aynı hedefe yönelen bütün arkadaşların İLKE'ye yardımcı olacıklarına inanıyoruz» diyor İLKE. Hedef sosyalizmin iktidara gelmesi ise «aynı hedefe yönelmiş» sayılabiliriz. Hatalı tutum ve davranışlarını -hissiyata ve şahsiyata kaçmadan- aşmasız eleştirme ile ancak ilkeye en iyi şekilde yardımcı olabileceğimiz kanısındayız ve bu kanı ile kaleme aldığımız eleştirinin dostça bir uyarıdan başka amacı yoktur. Yeter ki hatalarımızı görelim ve yüreklice kabullenelim. Zaten proletarya partisinin temeli de bu devrimci dürüstlükten geçmez mi?

MEHMET TÖTÜNCÜ

(Baştarafı 1. sayfada) süreli bir çatışma olmuş, çatışmadan dolayı üç işçi göz altına alınmıştır. Grevin devam ettiği esnada işverenler akü fiatlarına 100 TL. zam yapabilmek için hükümet nezdinde temalarını sürdürmüşlerdir. İşveren aynı zamanda grevi bölmek için gazetelere ilan vererek sendikayı araya koymadan işçilerin iş başı yapmalarını böylece ücretlere zam yapacaklarını açıklamışlardır. Mutlu akü fabrikasında grev hala sürmekte, Türker izabe ve Kasım Aker'de ise bir sessizlik görülmektedir. Ama bu sessizlik fırtına öncesi sessizliktir. Mutlu patronunun oyunu bozulacaktır. SINAN KARTAL

İşe Bak !..

«TÜRKİYE'DE TEZEĞİN ENERJİ TÜKETİMİNDEKİ YERİ BÜYÜK»

«Hazırlanan bir raporda, Türkiye'de enerji tüketiminde odun ve tezeğin yerinin halâ % 31,1 olduğu saptanmıştır.» (Yeni Halkçı 22/2/1974)

21/Şubat/1974 tarihli Barış gazetesi şöyle yazıyor: «Yem sıkıntısı sürerken bir kilo samanın 3 liraya kadar yükseldiği belirtilmiştir. Elazığ'da yem yokluğundan 1500'den fazla hayvan öldü»

«35 bin hayvan yem darlığı yüzünden öldü: (Erzurum) Doğu bölgesinde uzun süren kış süresince 35 bin hayvanın yem

kıtlığından öldüğü öğrenilmiştir. (26/Şubat/1974 Gazeteler)

Traktörlerin köye girilmesiyle, bütün meraların, otlakların tarla haline getirilmesi sonucu bir yandan erezyon, bir yandan yemsizlik hayvancılığımızı öldürmüştür. Hayvancılığımız gerileyince «tezek üretimi» de kendiliğinden geriler.

Yakında büyük şehirlerimiz gibi, doğu vilayetlerimizden de «enerji sıkıntısı» başladığı yolları haberler, ahırsak şaşmayalım.

HAFTALIK POLİTİK GAZETE
kıvılcım
DÜŞÜNCE VE DAVRANIŞ BİRBİRİNDEN AYRILMAZ.

Sahibi :

Demir KUÇUKAYDIN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü :

Dündar ERENLER

İdare Yeri :

Seyitefendi Sok. No 18/1 Aksaray - İSTANBUL

Baskı :

ARMAĞAN Matbaası

Abona Şartları :

1 Yıllık 50.— TL., 6 Aylık 25.— TL. 3 aylık 12,50 TL.